

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

T.C.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MUHASEBE VE FİNANSAL YÖNETİM ANA BİLİM DALI

**KUŞAKLAR ARASI MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞ AÇISININ
ARAŞTIRILMASI: BURDUR İLİ ÖRNEĞİ**

GÜLŞAH ÜZEN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

DOÇ. DR. ALİ APALI

BURDUR – 2024

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MUHASEBE VE FİNANSAL YÖNETİM ANABİLİM DALI

KUŞAKLAR ARASI MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞ AÇISININ
ARAŞTIRILMASI: BURDUR İLİ ÖRNEĞİ

GÜLŞAH ÜZEN
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. ALİ APALI

ÜYE: Dr. Öğr. NAGİHAN ALBENİ
ÜYE: Doç. Dr. MEHMET SAMİ ÖZTÜRK

BURDUR – 2024

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ETİK BEYAN

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne göre hazırlamış olduğum “Kuşaklar Arası Muhasebe Mesleğine Bakış Açısının Araştırılması: Burdur İli Örneği” adlı tezin hazırlanması sürecinde akademik ve etik kuralları ihlal etmediğimi, tezimin özgün olduğunu, başvurduğum kaynakları metin içinde, dipnotlarda ve kaynakçada eksiksiz ve bilimsel kurallara uygun olarak gösterdiğimi taahhüt ederim.

Gülşah ÜZEN

07/08/2024

TEŞEKKÜR

Araştırma sürecinin başlangıcından bitimine kadar desteğini esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Ali APALI 'ya değerli katkılarından dolayı, araştırmanın gerçekleştirilmesi sürecinde görüş ve önerileri ile bana destek veren sayın hocam Dr. Öğr. Üyesi Hakan TUNÇ'a değerli katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Varlıklarıyla motive olmamı sağlayan ve hayatıma değer katan canım kızım Irmak UĞRAŞ ile canım oğlum Toprak UĞRAŞ'a aynı zamanda kıymetli yeğenim Güneş PEKÖZ'e sonsuz sevgilerimi sunarım.

Süreç boyu yanımda olan değerli kardeşim Yağmur ÜZEN'e, kıymetli annem Hülya ÜZEN ve her zaman arkamda çınar gibi duran babam Mesut ÜZEN'e minnetlerimi sunarım.

Ayrıca desteğini her zaman hissettiren arkadaşım Tuğba ÇULCU'ya teşekkür ederim.

Burdur, 2024

(ÜZEN, Gülşah' Kuşaklar Arası Muhasebe Mesleğine Bakış Açısının Araştırılması: Burdur İli Örneği", Yüksek Lisans Tezi, Burdur, 2024)

ÖZET

Muhasebe mesleği yıllar içerisinde değişkenlik göstererek, dönem içerisindeki olaylardan, toplumun yapısından, devletin politika ve tutumlarından etkilendiği görülmektedir. Bu etkilenim sonucunda da bireyler arasında muhasebe algısının değişkenlik gösterdiği bilinmektedir. Muhasebe mesleğine ilişkin algılar altı temel boyuttan oluşmaktadır. Bunlar; etik, uzmanlık, liderlik, canlılık, görünürlük ve açıklılık olarak sıralanmaktadır. Boyutların, etik boyutu; dürüstlük, hakkaniyet, adalet vb. fikirleri içermektedir.

Kuşaklar arasındaki değişikliklerin ve algının ne derecede değiştiğini görebilmek için çalışmada kayıp kuşaktan başlayarak, kuşakların muhasebe algısının incelenmesi çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çoklu boyutları olan muhasebe algısı, kayıp kuşak, sessiz kuşak, baby boomers, X kuşağı, Y kuşağı, milenyum kuşağı, Z kuşağı, alfa kuşağı olarak ayrılan ve uzun dönemi içeren süreçteki değişikliklerin belirlenebilmesi için çalışmanın evrenini Burdur il, ilçe ve köylerinde yaşayan bireyler belirlemektedir. Çalışmada 4.837 anket Google forms yöntemi ile gönderilmiş ve 475 adet anket ise yüz yüze olarak yapılmıştır. Toplamda 1.314 kişiye, gönüllülük esasına bağlı olarak, Google Form ve yüz yüze önceden kanıt düzeyi incelenen ve onaylanan bir anket ölçeği kullanılmıştır. Veriler 2023 yılının ilk altı ayında toplanmıştır. Anketin birinci bölümünde demografik özellikleri içeren 8 soru, ikinci bölümünde ise muhasebe algısına yönelik 25 ifade, 5'li likert ölçeğinden yararlanılarak hazırlanmıştır. Araştırma amacına uygun olarak toplanan verileri frekans dağılımı, Güvenilirlik Analizi, One Way Anova ve Normallik Testi analizleri yapılmıştır. Çalışma sonucunda, Burdur ilinde yaşayan X, Y, Z ve Alfa kuşaklarından özellikle Alfa kuşağının diğer kuşaklardan farklı algıladığı, H1, H2, H3, H4 ve H5 hipotezlerinin anlamlı çıktığı, Güvenirlilik Analizinde Cronbach's Alpha değerinin 0,904 ile yüksek derecede güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Meslek Mensupları, XYZ ve Alfa Kuşakları, Muhasebe Algı, Burdur.

(ÜZEN, Gülşah, “Investigating Intergenerational Perspectives on the Accounting Profession: The Example of Burdur Province”, Burdur, 2024.)

ABSTRACT

It is seen that the accounting profession has changed over the years and is affected by the events during the period, the structure of the society, and the policies and attitudes of the state. As a result of this influence, it is known that the perception of accounting varies among individuals. Perceptions about the accounting profession consist of six basic dimensions. These; They are listed as ethics, expertise, leadership, vitality, visibility and openness. The ethical dimension of the dimensions; honesty, fairness, justice, etc. Contains ideas.

The aim of the study is to examine the accounting perception of generations, starting from the lost generation, in order to see the changes and to what extent the perception has changed between generations. The population of the study is determined by individuals living in Burdur provinces, districts and villages in order to determine the changes in the long-term process, which is divided into multi-dimensional accounting perception, lost generation, silent generation, baby boomers, X generation, Y generation, millennium generation, Z generation, alpha generation. In the study, 4.837 surveys were sent via Google forms and 475 surveys were conducted face to face. A total of 1.314 people were interviewed on a voluntary basis, using Google Form and a face-to-face survey scale, the level of evidence of which was previously reviewed and approved. Data was collected in the first six months of 2023. In the first part of the survey, 8 questions about demographic characteristics were prepared, and in the second part, 25 statements regarding accounting perception were prepared using a 5-point Likert scale. Frequency distribution, Reliability Analysis, One Way Anova and Normality Test analyzes were performed on the data collected in accordance with the research purpose. The study found that individuals from Generation X, Y, Z, and Alpha in Burdur perceive Alpha Generation differently from other generations. The hypotheses H1, H2, H3, H4, and H5 were found to be significant, and the reliability analysis showed a high degree of reliability with a Cronbach's Alpha value of 0.904.

Keywords: *Professional Accountants, XYZ and Alpha Generations, Accounting Perception, Burdur.*

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYAN.....	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	x
TABLO DİZİNİ.....	xi
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	3
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	3
1.1. MUHASEBE MESLEK ALGISI KAVRAMI.....	3
1.2. KUŞAK KAVRAMI	4
1.2.1. Kayıp Kuşak Kavramı (...,- 1925)	5
1.2.2. Sessiz Kuşak Kavramı (1926 – 1945)	5
1.2.3. Baby Boomers (Bebek Patlaması) Kavramı (1946 – 1964).....	8
1.2.4. X Kuşağı Kavramı (1965-1979).....	10
1.2.5. Y Kuşağı (1980-1995).....	12
1.2.6. Milenyum Kuşak (1996 – 2002).....	14
1.2.7. Z Kuşağı Kavramı (1996 – 2015)	15
1.2.8. Alfa Kuşak (2015 – ...).....	16
İKİNCİ BÖLÜM	19
LİTERATÜR TARAMASI	19
2.1. LİTERATÜR	19
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	48
ARAŞTIRMA	48

3.1. ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ.....	48
3.1.1. Araştırmanın Konusu.....	48
3.1.2. Araştırmanın Amacı.....	49
3.1.3. Veri Toplama ve Analiz Teknikleri	49
3.1.4. Araştırmanın Yöntemi	50
3.1.5. Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları.....	50
3.2. ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ.....	50
3.3. VERİLERİN ANALİZİ VE BULGULARI	51
3.4. GÜVENİLİRLİK ANALİZİ	51
3.5. NORMALLİK TESTLERİ.....	52
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	54
BULGULAR VE TARTIŞMA.....	54
4.1. ARAŞTIRMANIN TANIMLAYICI VERİLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI ..	54
4.2. ARAŞTIRMA ANALİZ SONUÇLARININ DEĞERLENDİRMESİ.....	57
SONUÇ.....	66
KAYNAKLAR	69
EKLER.....	79
Ek 1. ETİK KURUL ONAYI	79
Ek 2. ANKET SORULARI	80
ÖZGEÇMİŞ.....	83

KISALTMALAR

ALTSO	: Alanya Ticaret ve Sanayi Odası
İİBF	: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
KGK	: Kamu Gözetimi Kurumu
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin
MYO	: Meslek Yüksek Okulu
SDÜ	: Süleyman Demirel Üniversitesi
SM	: Serbest Muhasebeci
SMMM	: Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
TDK	: Türk Dil Kurumu
TESMER	: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Temel Eğitim ve Staj Merkezi
TFRS	: Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TÜRMOB	: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği
VUW	: Web Tabanlı Eğitim
YMM	: Yeminli Mali Müşavir

TABLO DİZİNİ

TABLO 1:TÜRKİYE’DE 1929 YILINDAKİ NÜFUS, EĞİTİM, GELİR VE SAĞLIK VERİLERİ.....	6
TABLO 2: TÜRKİYE’DE 1945 YILINDAKİ NÜFUS, EĞİTİM, GELİR VE SAĞLIK VERİLERİ.....	7
TABLO 3: TÜRKİYE’DE 1946-1964 YILLARINDAKİ NÜFUS, EĞİTİM, GELİR VE SAĞLIK VERİLERİ.	8
TABLO 4: TÜRKİYE’DE 1965-1979 YILLARINDAKİ NÜFUS, EĞİTİM, GELİR VE SAĞLIK VERİLERİ.	10
TABLO 5: TÜRKİYE’DE 1980-1994 YILLARINDAKİ NÜFUS, EĞİTİM, GELİR VE SAĞLIK VERİLERİ	12
TABLO 6: TÜRKİYE’DE 1995-2002 YILLARINDAKİ NÜFUS, EĞİTİM, GELİR VE SAĞLIK VERİLERİ.	13
TABLO 7: TÜRKİYE’DE 2003-2010 YILLARINDAKİ NÜFUS, EĞİTİM, GELİR VE SAĞLIK VERİLERİ.	14
TABLO 8: GÜVENİLİRLİK ANALİZİ SONUÇLARI	48
TABLO 9: ARAŞTIRMADA NORMAL DAĞILIM ANALİZLERİ.....	49
TABLO 10: KATILIMCILARIN CİNSİYET DAĞILIMLARI	50
TABLO 11: KATILIMCILARIN YAŞ GRUBU DAĞILIMI.	50
TABLO 12: KATILIMCILARIN EĞİTİM DURUMU DAĞILIMI.	51
TABLO 13: KATILIMCILARIN MESLEK DAĞILIMLARI.	51
TABLO 14: KATILIMCILARIN MEDENİ DURUM DAĞILIMI.	51
TABLO 15: KATILIMCILARIN YAŞADIKLARI YERLERİN DAĞILIMI.	52
TABLO 16: KATILIMCILARIN AYLIK GELİR DAĞILIMI.	52
TABLO 17: KATILIMCILARIN YAKINLARINDA MUHASEBE MESLEK MENSUBU BULUNMA DAĞILIMI.....	52
TABLO 18: X, Y, Z VE ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ, MUHASEBE MESLEĞİNİN YETKİ VE SORUMLULUKLARINA BAKIŞ AÇISININ ANAVO TEST SONUÇLARI.....	53
TABLO 19: X, Y, Z VE ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ, MUHASEBE MESLEĞİNİN YETKİ VE SORUMLULUKLARINA BAKIŞ AÇISININ POST HOC (TURKEY) TEST SONUÇLARI.....	53
TABLO 20: X, Y, Z VE ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ, MUHASEBE MESLEĞİNE, YAPTIĞI İŞİN NİTELİĞİNE BAKIŞ AÇISININ ANAVO TEST SONUÇLARI.....	54

TABLO 21: X, Y, Z ve ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ, MUHASEBE MESLEĞİNE, YAPTIĞI İŞİN NİTELİĞİNE BAKIŞ AÇISININ POST HOC (TURKEY) TEST SONUÇLARI.	55
TABLO 22: X, Y, Z ve ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ, MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ YAPTIĞI İŞ NİTELİĞİ AÇISINDAN TOPLUM BAKIŞ AÇISININ ANAVO TEST SONUÇLARI.	55
TABLO 23: X, Y, Z ve ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ, MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ YAPTIĞI İŞ NİTELİĞİ AÇISINDAN TOPLUM BAKIŞ AÇISININ POST HOC (TURKEY) TEST SONUÇLARI.	56
TABLO 24: X, Y, Z ve ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ, ÜLKEDEKİ MUHASEBE MESLEĞİNİN İŞ NİTELİĞİ AÇISINDAN BAKIŞ AÇISININ ANAVO TEST SONUÇLARI.	57
TABLO 25: X, Y, Z ve ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ, ÜLKEDEKİ MUHASEBE MESLEĞİNİN İŞ NİTELİĞİ AÇISINDAN BAKIŞ AÇISININ POST HOC (TURKEY) TEST SONUÇLARI.	57
TABLO 26: X, Y, Z ve ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ MUHASEBECİLERİN MESLEKİ YETERLİLİK BAKIŞ AÇISININ ANAVO TEST SONUÇLARI.	58
TABLO 27: X, Y, Z ve ALPHA KUŞAĞI KATILIMCILARININ MUHASEBECİLERİN MESLEKİ YETERLİLİK BAKIŞ AÇISININ POST HOC (TURKEY) TEST SONUÇLARI.	58

GİRİŞ

Muhasebe mesleği, devlet ile mükellefler arasında köprü görevi gören ve devletin kanun ve tüzüğüne uygun bir şekilde hareket eden meslek grubu olarak bilinmektedir. Muhasebe mesleğinde, işletmelerin stopaj, gelir vergisi, demirbaş, mizan, envanter gibi verilerini tutulması, düzenlenmesi ve maliyeye gönderilmesi gibi görevler bulunmaktadır. Meslek grubu içerisinde, rekabet koşullarının yüksek olduğu görülmektedir. Serbest muhasebeci mali müşavir odalarının yeterince özenli davranmaması, bazı yetersizlik ve düzen eksikliği sebebiyle mükelleflerin isteği doğrultusunda ilerleyen bir meslek grubu haline dönüşmektedir.

Kuşakların, bireylerin görüş ve algıları etkilediği ve doğum tarihlerine göre kuşaklara ayrıldığı görülmektedir. Tarih boyunca, oluşan kayıp kuşak, sessiz kuşak, baby boomers, X kuşağı, Y kuşağı, milenyum kuşağı, Z kuşağı, alfa kuşağı olmak üzere 8 kuşak bulunmaktadır. Toplum olarak siyasi olaylar, tehditler, sosyoekonomik değişim süreçleri, endüstriler, eğilimler, işsizlik oranları, güvenlik veya kıtlık gibi faktörler, aynı dönemde yaşayan insanların ortak özelliklerindendir: Örneğin kayıp kuşak I. Dünya Savaşı sonrasındaki dönemi ifade eder ve bireyler I. Dünya Savaşının etkileri sebebiyle bazı ortak özelliklere sahiptir. Bu durum her kuşakta oluşan bazı özelliklerin benzer olmasını beraberinde getirmektedir.

Algı, psikolojik olarak olayları anlamlandırma, yorumlama ve analiz etme yeteneğidir. Algı, bireylerin yaşadığı olaylar ve çevre çerçevesince değişebilir, gelişebilir ve farklılık gösterebilir. Kuşakların da tam olarak bu farklılık ve gelişim sonucunda ortaya çıktığı ve olayların etkisinin bu yüzden kuşak ve algı kavramları için önemli bir bileşen olduğu bilinmektedir.

Muhasebe mesleği, devletin kanun ve tüzüğüne göre hareket etmesi sebebiyle devletin dönem içerisindeki politika ve tutumlarından etkilenmektedir. Kuşaklar içerisinde de devletin politika ve tutumu değiştiği için muhasebe alanında değişimler oluşmuş ve kuşak kavramı muhasebe mesleğinin içerisinde yer almaktadır.

Muhasebe meslek mensupları devletin politika ve tutumlarından etkilense bile mükelleflerinin istek ve çıkarlarını gözetmek zorundadır. Bu doğrultuda muhasebe mesleğine ilişkin algının boyutları şekillenmekte ve uzmanlık, liderlik ve canlılık olarak

ayrılmaktadır. Bu çerçevede algı, profesyonellik, derinlik, yoğunluk, azimlilik vb. konularını içermektedir.

Çalışmada öncelikle araştırmanın kavramsal çerçevesi ele alınmış, daha sonra konuya yakın olan literatür analizi ile ilgili tespit edilen çalışmalardan bahsedilmiş; devam eden kısımda ise uygulamaya esas olan verilerin sonuçları üzerinde bilgi aktarılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde konu ile ilgili muhasebe meslek algısı ve kuşak kavramlarından bahsedilmektedir. Muhasebe mesleğinin toplum arasında nasıl algılandığı ve kuşak kavramı ele alınarak, kuşak kavramında alt başlık olarak Kayıp kuşak, Sessiz kuşak, Baby Boomers, X kuşak, Y kuşak, Milenyum kuşak, Z kuşak ve Alfa kuşağı hakkında bilgiler verilecektir.

1.1. Muhasebe Meslek Algısı Kavramı

Mükelleflerin muhasebe meslek mensuplarından farklı istekleri olmaktadır. Bu istekleri muhasebe meslek mensupları, sorumluluk kavramı adil ve doğru bir şekilde yerine getirmeleri gerekmektedir (Şenol, 2015). Muhasebe meslek mensuplarının devletin konu ve çıkarlarını korumak yerine, zamanla mükelleflerin isteği doğrultusunda hareket eden bir meslek haline geldiği görülmektedir. Uzmanlık boyutunun, yoğunluk, derinlik ve odaklanma gibi özellikleri içerdiği, liderlik boyutunun; profesyonellik, yeterlilik ve beceri gerektirdiği, canlılık ise hızlı düşünme, keskinlik, görünürlük, samimiyet ve yaratıcılık gibi özellikleri içerdiği bilinmektedir. Muhasebe mesleğine ilişkin algıların son boyutu da açıklıktır. Azimlilik ve güçlük konularını içermektedir (Hammami & Hossain, 2010).

Liderlik boyutu: TKY'nin örgütsel yapısı insan odaklıdır ve başarısı, sürekliliği ile gelişimi, insan unsurunu etkili bir şekilde yönlendiren liderlik ve liderler sayesinde mümkündür. Bu sürecin girdisi insandır; projesi insan yönlendirmesidir ve çıktısı, amaçlara ulaşılmasıyla birlikte çalışanların, müşterilerin, hissedarların ve toplumun mutluluğudur (Akın Ö. , 2001)

Uzmanlık boyutu: Muhasebe mesleğinin sorumluluk alanları genişlemiş, muhasebe artık sadece kayıt ve vergi odaklı bilgi hazırlayan bir sistem olmaktan çıkarak, işletmenin çevresindeki tüm gelişmelerden etkilenen ve sürekli kendini yenileyen bir yapıya dönüşmüştür (Yıldız & Akyel, 2018).

İşletmelerin yöneticileri, muhasebe departmanında olan kişilere hisse değerlerinin gelirini olduğundan daha yüksek, gider kalemlerini ise daha düşük göstererek iş hayatında vergi skandalına konu olabilmektedirler (Yardımcıoğlu & Ada,

2015). Kanunlara uygun bir şekilde hareket edilerek, bu ve benzeri konuların önlenmesi sağlanabilir. Muhasebe meslek mensuplarının kanun ve tüzük kurallarına uygun hareket etmesi ve etik davranması gerekmektedir. Kanun ve tüzüklere uygun hareket edildiğinde daha şeffaf bir uygulama ortaya konulmuş olacaktır.

1.2. Kuşak Kavramı

Kuşak, yakın tarihlerde doğmuş, aynı dönem koşullarında benzer şartlar altında ve benzer görevler yüklenmiş olan kişi toplulukları olarak tanımlanmaktadır. Sosyal bakımdan kuşak kavramı incelendiğinde, yukarıda sözü geçen konular haricinde, siyasal ve ekonomik oluşumlar üzerinde oluşmuş ortak kalıplar, değerler, beklentiler ve davranışlar da bu konuya dâhil edilmektedir (Türk Dil Kurumu, 2024).

Nesil farkını derinlemesine anlayan yöneticiler, onları motive ederek ve onlarla etkili iletişim kurarak yüksek performans seviyelerine ulaşabilmektedir. Memnuniyeti ve verimliliği başarıyla sağlayabilmek için Baby Boomers, X Kuşağı ve Y Kuşağı'nın mevcut çalışma yaşamlarının baskınlığı, Sessiz Nesil ve Baby Boomers kuşağının çoğunun emekli olmuş olması ve zaten ayrılmış olan Z Kuşağı'nın henüz çalışma ortamında görünmemiş olması önem teşkil etmektedir. Yakında Z kuşağıyla tanışarak, aynı yerlerde çalışmaya başlanacaktır (Brown, 2003) (Crampton & Hodge, 2009). X Kuşak, Y Kuşağı, Milenyum Kuşak, Z Kuşağı ve Alfa Kuşağı'nın kronolojik sınıflandırmaları verilmektedir (TÜBİTAK Bilim Genç, 2024).

- Kayıp Kuşak (... - 1925)
- Sessiz Kuşak (1926 - 1945)
- Baby Boomers (1946 - 1964)
- X Kuşak (1965 - 1979)
- Y Kuşak (1980 - 1995)
- Milenyum Kuşak (1996 - 2002)
- Z Kuşak (1996 - 2015)
- Alfa Kuşak (2015 - ...)

Kuşak kavramı, kayıp kuşakla (---1925) başlamaktadır. 1926-1945 tarihleri arasında doğan kişilere “Sessiz Kuşak” ya da geleneksel kuşak denilmektedir. 1946-1964 yıllarında doğan kişilere bebek patlaması veya “Baby Boomers” kuşak denilmektedir. 1965-1979 tarihlerinde doğan insanlara “X Kuşağı” denilmektedir. 1980-1995 yıllarında doğan insanlar ise Y Kuşağı, 1996-2002 yıllarında doğan kişiler ise “Milenyum Kuşağı” olarak adlandırılmaktadır. 1996-2015 tarihlerinde doğan bireylere “Z Kuşağı”, 2015-... yıllarında doğan kişiler ise “Alfa Kuşak” olarak bilinmektedir.

Araştırma yapan bilim insanları, kuşakların yıllar konusunda fikir ayrılıklarına düştüğünü ve bilim insanlarının farklı yıllar olarak çalışmalarına yer verdiği görülmektedir (Reeves & Oh, 2008).

1.2.1. Kayıp Kuşak Kavramı (...,- 1925)

Birinci Dünya Savaşı sonrasında insanlar bitkin ve hayat beklentilerinden yoksun hale gelerek, amaçlarını gerçekleştiremedikleri bilinmektedir. Savaşın çıkması birçok insanın hayatını kaybetmesine ve geride kalanların da yakınlarını kaybetme üzüntüsüyle yaşamlarına olan inançlarını yitirmelerine neden olduğu görülmektedir. Hiçbir beklentisi olmayan bireyler haline gelerek, iş hayatlarında da önemli bir boşluk yaşadıkları bilinmektedir. İlerleyen zamanlarda sanayi devriminden sonra okur-yazar oranında büyük bir artış olduğu, aynı zamanda tüketici ve muhafazakâr bir kesimin baskın rol oynadığı söz konusu olmuştur.

Türkiye’nin Osmanlı döneminin son zamanlarında birinci dünya savaşından yenik çıkması, ekonominin günden güne zayıflamasına sebep olmuştur. Savaş sonrası insanların psikolojik olarak hayata karşı olumsuz bir hale bürünmesiyle, bireyler iş hayatına karşı beklentilerini düşürmüştür.

1.2.2. Sessiz Kuşak Kavramı (1926 – 1945)

Dünyada 1926 ile 1945 yılları arasında doğan nesle Sessiz Kuşak denilmektedir. O dönemde bütün dünyayı etkisi altına alan İkinci Dünya Savaşı, Sessiz Kuşak döneminde doğan ve yaşayan bireyleri etkilemektedir. Dünya üzerinde yaşanan büyük olayların etkilerine bakıldığında, ilk olarak İkinci Dünya Savaşı gelmektedir. Savaş sonrasında yaşanan kıtlık, buhran dönemi olarak adlandırılmaktadır. Bu dönemde doğan bireyler hem kıtlıkla hem de savaş sonrası buhranla karşı karşıya kalmışlardır. Bu

dönem, savaşın bitmesiyle nüfusun azalması ve büyük işsizliğin yaşandığı bir dönem olarak bilinmektedir. Sessiz Kuşağın zor ve yorucu bir dönemde yaşadıkları, bu yoruculuğun da hayatlarına yön verdiği görülmektedir.

Çalışma hayatında bulunan bu kuşaklar ya çok yaşlı ya da emekliye ayrılmaktadır (Patalano, 2008). Sessiz Kuşağın tartışmaya, akıl yürütmeye ve sürece değer verdiği, ancak hiyerarşik iş ilişkilerinde resmiyeti tercih ettiği, otoriteye sadık, talimat beklediği, denge ve düzeni tercih ettiği, liderlerine büyük saygı duyduğu, gelenekçi olduğu, teknolojiye uyum sağlamada yavaş ve kıdemi yaşla ilişkilendirdikleri bilinmektedir (Demirkaya, Akdemir, Karaman, & Atan, 2015).

Türkiye’de 1900’den 1945’e kadar olan döneme ‘Sessiz Kuşak ’adı verilmektedir. Bu dönem, büyük değişim kuşağı, savaş kuşağı, umut kuşağı, depresyon kuşağı ve ikinci savaş kuşağı olarak da ifade edilebilir (Ayhün Erden, 2013). Türkiye’de Cumhuriyet’in ilan edilmesi, bu döneme tek partili olduğu yıllara denk gelmektedir. Savaşın sona ermesiyle birlikte Türkiye’de Cumhuriyetin ilan edilmesi, yeni bir oluşumun başlaması ve ülkede yaşayan insanların işlerine olan tutum ve davranışlarını büyük ölçüde değiştirmiştir. Sessiz kuşaktaki bireylerin işlerine daha fedakâr ve daha kurallara uygun davrandığı bilinmektedir. İş hayatında bütün kurallara uyan, işlerine sadık bir şekilde çalışan hatta işlerine kendileri gibi benimseyen bireylerdir. Bu çalışma ve azim, Cumhuriyetin ilanı ile birlikte ülkenin kalkınmaya başlamasına ve ekonominin hızla düzelmeye başlamasına yardımcı olmuştur (Ayhün Erden, 2013).

Tablo 1: Türkiye’de 1929 Yılındaki Nüfus, Eğitim, Gelir ve Sağlık Verileri.

1929 Yılındaki Göstergeler	
Nüfus	13.648.270
İlçe ve Beldelerde İkamet Oranı	%86
Kişi Başına Düşen Gelir	74\$
Bir Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı	12.971
İlkokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	26.275 kişi/ %4
Ortaokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	2.650 kişi/ %11
Gelen Lise Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	390kişi/ %9
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Sayısı	18
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Mezuniyet Göstergeleri	575 kişi

(Türkiye İstatistik Kurumu, 2024); aktaran (Ayhün Erden, 2013)).

Türkiye’de 1929 yılında sessiz kuşakta yer alan nüfusun 13.648.270 kişi olduğu, ilçe ve beldelerde ikamet eden kişilerin oranlarının %86, bir doktora düşen hasta sayısının 12.971 kişi, kişi başına düşen gelirin 74\$, ilkokul diploması olanların toplam öğrenci sayısı 26.275 kişi / %4 olduğu görülmektedir. Ortaokul diploması olanların toplam öğrenci sayısına oranı %11, lise diploması olanların toplam öğrenci sayısına oranı %9 olduğu belirtilmektedir. Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokul sayısının 18 olduğu, aynı zamanda 575 kişinin de mezun olduğu verilerde gösterilmektedir.

Tablo 2: Türkiye’de 1945 Yılındaki Nüfus, Eğitim, Gelir ve Sağlık Verileri.

1945 Yılındaki Göstergeler	
Nüfus	18.790.174
İlçe ve Beldelerde İkamet Oranı	%89
Kişi Başına Düşen Gelir	2.24\$
Bir Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı	9.629
İlkokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	90.657 kişi/ %7
Ortaokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	11.803 kişi/ %17
Gelen Lise Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	5.652 kişi/ %20
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Sayısı	28
Fakülte, Yüksekokul Ve Meslek Yüksekokullarının Mezuniyet Göstergeleri	2.221 kişi

(Türkiye İstatistik Kurumu, 2024); aktaran (Ayhün Erden, 2013).

Türkiye’de 1945 yılında sessiz kuşakta yer alan nüfusun 18.790.174 kişi olduğu, ilçe ve beldelerde ikamet eden kişilerin oranlarının %89 olduğu, bir doktora düşen hasta sayısının 9.629 kişi olduğu, kişi başına düşen gelirin 224\$ olduğu, ilkökul diploması olanların toplam öğrenci sayısı 90.657 kişi / %7 olduğu görülmektedir. Ortaokul diploması olanların toplam öğrenci sayısına oranı %17, lise diploması olanların toplam öğrenci sayısına oranı %20 olduğu, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokul sayısı 28’dir. Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarından mezun olan kişi sayısı 2.221 olarak ortaya çıkmıştır.

1.2.3. Baby Boomers (Bebek Patlaması) Kavramı (1946 – 1964)

İkinci Dünya Savaşı sonrasında bebek patlaması yaşandığı için bu dönem Baby Boomers kuşağı olarak adlandırılmaktadır. Bu kuşak, savaşların sona erdiği ve yeni bir düzenin başladığı bir döneme denk gelmektedir. İnsanların hayattan beklentileri değişmeye başlayarak, iş hayatının da daha etkili bir noktaya geldiği bilinmektedir. İnsanlar hayatlarından memnun, kariyerlerini ve işlerini seven bir toplum haline geldiği görülmektedir (Adıgüzel, Batur, & Ekşili, 2014)

Faaliyetleri arasında aya gitme, insan hakları ve kadın hakları kampanyaları yer almaktadır. Büyümenin, mal ve hizmet arzusunun ve refahın güçlü olduğu zaman

olduğu bilinmektedir. Bu dönemde yaşayan nesil, zevke ve tüketime yatkın bir nesil olmuştur (Gündüz & Pekçetaş, 2018). İyimser, sakin ve iç kontrol mekanizmasına sahip olan bireylerden oluşmaktadır. Çok çalışırlarsa iyi bir yaşam standardına sahip olacaklarına inanmaktadırlar. Bu düşünce onlara “Şimdi çalış, sonra çalış” dedirtir. Bu da onları "İyi standartlarda yaşayabilirsin" stratejisini izlemeye yönlendirmektedir (Welter, 2004).

Üniversite olayları, ekonomik şok, sol ve sağ çatışmalarla büyüyen bir nesil için en önemli olay televizyonun ortaya çıkışıyla başlamıştır. Televizyonda eve giriş ve bir kanalın olduğu dönem başlangıcıdır (Şenbir, 2004). Büyümenin, refahın, mal ve hizmet rekabeti duygusunun hâkim olduğu, Doğu-Batı ikili dünyasında 68'leri oluşturan Türk Baby Boomers kuşağı öne çıkmıştır (Ayhün Erden, 2013).

Baby Boomers, savaşın ve ekonomik krizin olumsuz etkileriyle baş etmek ve bunları ortadan kaldırmak için kendine yönelen, insan potansiyeline değer veren, kendini anlamaya ve mutluluk inşa etmeye çalışan kuşaktır. Bu yönleriyle kişisel gelişim süreciyle ilgili ilk uygulamaları başladığı bilinmektedir (Dereli, 2014). Baby Boomers; dünya insan hakları hareketinin sancılı yılları, yayıncılığın altın çağı, Türk Devrimi ve çok partili dönemde doğan bir nesildir. Sadıktırlar, halinden memnundurlar ve tek bir yerde uzun süre çalışabilmektedirler. Teknolojilere bazıları yakın, bazıları ise uzak olabilmektedirler (Adıgüzel, Batur, & Ekşili, 2014).

Tablo 3: Türkiye’de 1946-1964 Yıllarındaki Nüfus, Eğitim, Gelir ve Sağlık Verileri.

	1946 Yılındaki Göstergeler	1964 Yılındaki Göstergeler
Nüfus	19.000.000 Civarı	31.000.000 Civarı
Kişi Başına Düşen Gelir	191\$	258\$
Bir Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı	8.746	3.024
İlkokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	104.854 Kişi/ %8	391.989 Kişi/ %11
Ortaokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	12.389 Kişi/ %19	66.661 Kişi/ %19
Gelen Lise Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	6.236 Kişi/ %24	19.578 Kişi/ %19
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksek Okullarının Sayısı	31	83
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksek Okullarının Mezuniyet Göstergeleri	2.440 Kişi	7.988 Kişi

(Türkiye İstatistik Kurumu, 2024); aktaran (Ayhün Erden, 2013).

Baby Boomers kuşağında yer alan 1946 ve 1964 yıllarında, nüfusu incelendiğinde 19.000.000’den, 31.000.000 kişiye artış olduğu görülmektedir. Bir doktora düşen hasta sayısının 8.746 kişiden, 3.024 kişiye azaldığı görülmektedir. Kişi başına düşen gelirin 191\$’dan 258\$’a yükseldiği görülmektedir. İlkokul diploması olanların toplam öğrenci sayısı 104.854 kişiden, 391.989 kişiye yükseldiği görülmektedir. Ortaokul diploması olanların toplam öğrenci sayısına oranı 12.389 kişiden, 66.661 kişiye yükseldiği, lise diploması olanların toplam öğrenci sayısı 6.236 kişiden 19.578 kişiye arttığı, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokul sayısının 31’den, 83’e yükseldiği görülmüştür. Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarından mezun olan kişi sayısının 2.440’dan, 7.988 kişiye arttığı bilinmektedir.

1.2.4. X Kuşağı Kavramı (1965-1979)

X Kuşağı Kavramı 1965 - 1979 arası doğanlar X kuşağı kapsamına girmektedir. Belli disiplinlerle yetişmiş, sabırlı, otoriteye saygılı bir nesil olarak bilinmektedir. Toplumsal konulara duyarlı olup, kapsamlı bir iş tecrübesine ve işini seven bir yapıya

sahiptirler. Para kazanma odaklı olarak çalışmaktadırlar. Huzur, güvensizlik ve iş yükü onlar için önemli değilken, alacakları para önemlidir. Bu kuşak saygın bir statüye sahip olmak isteyip, varlıklarını para ve yüksek düzeyde sosyalleşmeyle açıklamaya çalışmaktadır. Kuşağın 1970'lerdeki petrol krizinin yarattığı sorunlarla büyüdüğünü belirtmek gerekmektedir. Ek olarak, bu neslin gelecekle ilgili korku ve kaygıyla karakterize edilmesi, çok çalışmaya, para kazanmaya ve kariyer yapma odaklı olmalarına neden olmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2024).

X kuşağının Türkiye'de ve dünyada oluşan petrol krizlerinden çok fazla etkilendiği, bu krizin sonucunda çalışmanın ne kadar önemli bir yerde olduğu belirtilmektedir. X kuşağında bulunan kişiler için en önemli davranış işlerine ve otoriteye olan özveri olmaktadır. Bu da çalışkan bir nesil olduklarının en büyük göstergelerinden birisidir (Uslu Divanoğlu, 2017).

X Kuşağı iş konusunda nasıl daha fazla pazarlama yapılabileceğini düşünerek bazı fikirleri öne sürmesi, doğru zamanda, doğru şekilde piyasaya girmek, başarıyı beraberinde getirmektedir. Pazarlama demografisi, X kuşağının zevkleri Baby Boomers değil, genellikle kuşağını suçlamaktadır. Baby Boomers'ın materyalizmini zor zamanları için kullanmaktadır. Çünkü onların birçok ihtiyaçları ve daha fazla mali kısıtlamaları olduğundan, genellikle değer odaklı perakendecilerden alışveriş yaparlar. Genellikle seçimlerinin doğru olduğuna dair güvenceye ihtiyaç duyarlar ve kendilerinden çok emin değillerdir. Pazarlamacılar, gelecek için plan yapmalarına ve iş, aile ve özel hayat arasında denge kurmalarına yardımcı olmaktadır. Girişimleri severler, işleri daha kullanışlı ve pratik hale getirmeyi isteyerek, zorlayıcı ortam ve uzun vadeli bağlılık olmadan esnekliği sevmektedirler. Onlara öğrenme fırsatları sunularak, büyüme ve gelişmelerinde olumlu etki görüleceği bilinmektedir. Örneğin, girişimcilik projelerinde gönüllü olmaları ve bu tarz görevlerde yer almaları onların mutlu olmasını beraberinde getirmektedir (Williams & Page, 2011).

Tablo 4: Türkiye’de 1965-1979 Yıllarındaki Nüfus, Eğitim, Gelir ve Sağlık Verileri.

	1965 Yılındaki Göstergeler	1979 Yılındaki Göstergeler
Nüfus	31.391.421 Civarı	44.000.000 Civarı
Kişi Başına Düşen Gelir	271\$	1.877\$
Bir Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı	2.859	1.655
İlkokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	447.933 Kişi/ %12	912.154 Kişi/ %16
Ortaokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	73.986 Kişi/ %21	28. 293 Kişi/ %26
Gelen Lise Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	23.227 Kişi/ %24	126.175 Kişi/ %26
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksek Okullarının Sayısı	83	361
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksek Okullarının Mezuniyet Göstergeleri	7.988 Kişi	65.006 Kişi

(Türkiye İstatistik Kurumu, 2024); aktaran (Ayhün Erden, 2013)).

Türkiye’de X kuşağında yer alan 1965 ve 1979 yıllarındaki nüfusu incelendiğinde, 31.391.421’den, 44.000.000 kişiye artmış olduğu görülmektedir. Bir doktora düşen hasta sayısının 2.859’dan, 1.655 kişiye azaldığı, kişi başına düşen gelirin 271\$’dan, 1.877\$’a artmış, ilkokul diploması olanların toplam öğrenci sayısı 447.933’den, 912.154 kişiye yükseldiği görülmektedir. Ortaokul diploması olanların toplam öğrenci sayısının 73.986’dan, 289.293 kişiye yükseldiği, lise diploması olanların toplam öğrenci sayısının 23.227’den, 126.175 kişiye arttığı, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokul sayısı 83.361’e yükselmiştir. Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarından mezun olan 7.988 kişinin, 65.006 kişiye artarak büyük bir patlamanın olduğu görülmektedir.

1.2.5. Y Kuşağı (1980-1995)

Y kuşağı TDK (Türk Dil Kurumu) göre Y kuşağı 1980-1999 yılları arasında doğan bireyleri kapsamaktadır. Aynı yıllarda doğan, ortalama aynı sorumlulukta olan, aynı siyasal, politik ve benzer görevlerle yükümlü olan birey topluluğudur (Türk Dil

Kurumu, 2024). Y kuşağında bulunan kişilerin özel işletmelerde, çalışma ortamlarında kendilerini daha değerli ve daha fazla para kazanmaya odaklı işlerde çalıştıkları belirtilmektedir (Yüksekbilgili, 2013).

Y Kuşağının çalışma değerleri; teknolojiye dikkat etmesi ve kontrol etme isteği bulunmaktadır. Otoriteden rahatsızlık duyma, bireysel hareket etme isteği, girişimcilik ve risk alma isteği, yüksek özgüven, öğrenme ve gelişme arzusu, eğlenceli takım çalışması, süreç odaklı tutum, esnek çalışma saatlerine önem verme, sürekli ve hızlı bilgi akışı gerektiren, sabırsız ve meşgul olma, otorite talep etme ve işverenlerinden yüksek beklentilere sahip bireylerdir (Sever İşçimen, 2012). Y Kuşağı da iş dünyasına girerek, iletişim ve bilgi teknolojisi kurallarının yeniden yazılmasının yanı sıra, örgütsel kültüre de değişiklik getirmektedir. Y kuşağının şu anda iş hayatındaki etkileri dünya çapında hissedildiğinden, yönetici ve işverenlerin işyerlerini değiştirmeleri önem taşımaktadır.

Bireylerin toplum kaygısından daha çok bireysel beklentilerinin arttığı, daha rahat ve daha konforlu bir hayatı tercih etmeye eğilimli oldukları belirtilmektedir. Teknolojiyle birlikte büyüyen, teknolojiyi hayatlarının merkezi haline getiren, daha rahat ve kurallara aykırı hareket etme eğiliminde olan bireyler olarak görülmektedir.

Tablo 5: Türkiye’de 1980-1994 Yıllarındaki Nüfus, Eğitim, Gelir ve Sağlık Verileri

	1980 Yılındaki Göstergeler	1994 Yılındaki Göstergeler
Nüfus	44.736.957 Civarı	57.000.000 Civarı
Kişi Başına Düşen Gelir	1.539\$	2.184\$
Bir Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı	1.631 Kişi	894 Kişi
İlkokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	943.875 Kişi/ %17	1.218.225 Kişi/ %19
Ortaokul Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	310.871 Kişi/ %26	695.931 Kişi/ %30
Gelen Lise Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	137.784 Kişi/ %26	289.529 Kişi/ %27
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Sayısı	347	625
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Mezuniyet Göstergeleri	71.126 Kişi	116.878 Kişi

(Türkiye İstatistik Kurumu, 2024); aktaran (Ayhün Erden, 2013)).

Türkiye’de Y kuşağında yer alan 1980 ve 1994 yılları nüfusu incelendiğinde, 44.736.957 kişiden, 57.000.000 kişiye artış olduğu görülmektedir. Bir doktora düşen hasta sayısının 1.631’den, 894’e azaldığı, kişi başına düşen gelirin 1.539\$’dan, 2.184\$’a yükseldiği, ilkokul diploması olanların toplam öğrenci sayısı 943.875 kişiden, 1.218.225 kişiye yükseldiği görülmektedir. Ortaokul diploması olanların toplam öğrenci sayısı 310.871’den, 695.931’e kişiye yükseldiği, lise diploması olanların toplam öğrenci sayısı 137.784’den, 289.931’ye kişiye arttığı, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokul sayısı 347’den, 625’e yükselmiştir. Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarından mezun olan 71.126 kişiden, 116.878 kişiye artarak büyük bir patlamanın olduğu görülmektedir.

1.2.6. Milenyum Kuşak (1996 – 2002)

19. yüzyıl biterek, 20. yüzyılın başlangıcı olan literatürde daha çok Z kuşağının konusu geçmektedir. Bazı kaynaklar ise milenyum kuşağı olarak, ayrı bir başlık altında ele aldığı görülmektedir. Sosyal yaşamı şekillendirecek bir güç olarak ortaya çıkmış ve önümüzdeki on yılın ekonomik dinamiklerini oluşturacaktır (Egnatoff & Tapscott, 1999). Y kuşağıyla karşılaştırıldığında teknolojiyle iç içe büyüyen ve hayatlarının merkezinde olan bir kuşaktır. Bu kuşakta artık bireylerin değil, teknolojinin devrimi de denilebilmektedir.

Normal koşullarda 20 yıldan daha önce kuşak değişimi göstermemesine rağmen, dünyanın hızlı bir şekilde değişmesi kuşaklar arasında farklılık oluşturarak, yeni bir kuşak ortaya koymaktadır (Seçkin Büyük, 2005). Diğer kuşakları göz önünde bulundurduğumuzda milenyum kuşağının daha şanslı bir kuşak olduğunu görülmektedir (Ayhün Erden, 2013).

Tablo 6: Türkiye’de 1995-2002 Yıllarındaki Nüfus, Eğitim, Gelir ve Sağlık Verileri.

	1995 Yılındaki Göstergeler	2002 Yılındaki Göstergeler
Nüfus	57.000.000 Civarı	68.000.000 Civarı
Kişi Başına Düşen Gelir	2.759\$	2.598\$
Bir Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı	862 Kişi	693 Kişi
Gelen Lise Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	269.860 Kişi/ %23	329.926 Kişi/ %20
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Sayısı	741	1131
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Mezuniyet Göstergeleri	135.346 Kişi	269.791 Kişi

(Türkiye İstatistik Kurumu, 2024); aktaran (Ayhün Erden, 2013)).

Türkiye’de Milenyum kuşağında yer alan 1996 ve 2002 yılları nüfusu incelendiğinde 57.000.000 kişiden, 68.000.000 kişiye artış olduğu görülmektedir. Bir doktora düşen hasta sayısının 862’den, 693 kişiye düştüğü, kişi başına düşen gelirin 2.759\$’dan, 2.598\$’a düştüğü, lise diploması olanların toplam öğrenci sayısına oranının 269.860 kişiden, 329.926 kişiye azaldığı, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokul sayısının 741’den, 1.131’e yükseldiği görülmektedir. Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarından mezun olan 135.346 kişiden, 267.791 kişiye artarak büyük bir artış olduğu görülmektedir.

1.2.7. Z Kuşağı Kavramı (1996 – 2015)

“İnternet kuşağı” olarak da bilinen bu kuşağın teknoloji çağının çocukları olarak ifade edilebilir. Bu neslin insanları, insanlık tarihinin eli, gözü, kulağı vb. konularda kendilerini çok geliştirmişlerdir. Motor becerileri, koordinasyon yetenekleri en yüksek olan bu nesil tam olarak teknoloji nesli olarak nitelendirilmektedir (Keleş, 2011). Z kuşağındaki bireyler daha özgür ve rahat bir yaşama alışmış ve yalnız yaşamının daha güzel olduğunu düşünmektedirler. Rahat ve özgür yaşamak, otoriteye karşı gelmek ve daha rahat bir iş ortamı kurmak istemektedirler. Diğer kuşakların pek benimsemediği çalışma koşullarında çalışmak isteyenler, özellikle home office çalışma koşullarını benimsemektedirler (Bayramov, Geylan, & Benligiray, 2021).

Tablo 7: Türkiye’de 2003-2010 Yıllarındaki Nüfus, Eğitim, Gelir ve Sağlık Verileri.

	2003 Yılındaki Göstergeler	2010 Yılındaki Göstergeler
Nüfus	68.000.000 Civarı	73.722.988 Civarı
Kişi Başına Düşen Gelir	3.383\$	5.477\$ (2006 Yılı Verisi)
Bir Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı	684 Kişi	693 591 Kişi
Gelen Lise Diplomasına Sahip Olan Kişi Sayısı/ Toplam Öğrenci Sayısı İçindeki Oranı	334.044 Kişi/ %16	399.478 Kişi/ %17
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Sayısı	1.203	1.617
Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının Mezuniyet Göstergeleri	289.579 Kişi	520.614 Kişi

(Türkiye İstatistik Kurumu, 2024); aktaran (Ayhün Erden, 2013)).

Z kuşağı, iletişim araçlarını en aktif olarak kullanan bireylerdir. Z kuşağının çalışma hayatında organizasyonlu çalışma ve çalışanların duygularına dikkat etme önemlidir. İş tanımı ve maaştan daha fazlasını düşünmeleri gerekmektedir. Sanal çalışma ortamlarının varlığı, yeni iş alanlarının belirlenmesine yol açabilir (Gönen, 2011).

Türkiye’de Z kuşağında yer alan 2003 ve 2010 yılları nüfusu incelendiğinde 68.000.000 –kişiden, 73 722.988 kişiye artış olduğu görülmektedir. Bir doktora düşen hasta sayısının 684 kişiden, 591 kişiye düştüğü, kişi başına düşen gelirin 3.383\$’dan, 5.477\$’a yükseldiği, lise diploması olan toplam öğrenci sayısının 334.044’den 399.478 kişiye yükseldiği, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokul sayısının 1203’den, 1617’ye yükselmiştir. Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarından mezun olan 289.579 kişinin, 520.614 kişiye artarak büyük bir patlamanın olduğu görülmektedir.

1.2.8. Alfa Kuşak (2015 – ...)

Alfa kuşağı “dijital yerliler”, teknolojinin tam içinde doğan teknoloji konusunda tam bilgiye sahip bir kuşak olarak bilinmektedir. Bu kuşak daha çok içine kapanık sanal dünyada çok aktif ama sosyal hayatta anti sosyal, istedikleri bilgiye hemen ulaşmak

isteyen sabırsız bir kuşaktır. Alfa kuşağı en genç en dinamik kuşak olarak görülmektedir (Prensky, 2001).

Alfa kuşağına ait özelliklerden bazıları aşağıda verilmektedir. Bunlar; (Ramadlani & Wibisono, 2017).

- Ellerinde bulunan her şeyi paylaşmak istemezler.
- Hiperaktif bir kişiliğe sahiptirler.
- Özel hayatlarını göz önünde yaşayabilirler
- Kurallara karşı bir tutum içindedirler.
- Sağlıklı besinlere önem verirler.
- Dinlerine çok düşkün kişiler değildir.
- Teknolojiye karşı büyük bir ilgileri vardır.
- X ve Y kuşağındaki bireylerin şımarttıkları kişilerdir.
- Kendi kendilerine yetebilen, iletişim araçlarını çok iyi kullanan bireylerdir.
- İnternet alış verişini tercih etmektedirler.
- Aynı anda fazla iş yapmayı tek iş yapmayı tercih ederler.
- Bilgiye ulaşma kabiliyetlerinden dolayı daha girişimci kişilerdir.
- Sevdikleri şeyleri yapmak onlara zevk verir.
- Ekonomik olarak paylaşma ilkesinden hoşlanmazlar.
- Çok aktif olan bir nesildir.
- 0-6 ay arası bebeklerin deney takibinde oldukça sessiz bir grup olabileceği kanıtlanmıştır.
- Mahremiyeti göz ardı ederler.
- Kendilerini göz önünde bulundurmaya severler.
- Kuralları sevmezler.

- Ham kuralları şekillendiren her şeyi genellikle uyumsuzluk nedeniyle ihlal ederler.
- Her türlü kısıtlamadan kurtulurlar.
- Alanın kanıtlanmış şeylerle sınırlı olmasından hoşlanmazlar.
- Sağlığın, işlevinin farkında olma eğilimindedirler, bu nedenle taze sütü tercih ederler.
- Resmi bir dini ritüelde, ayrılma veya gürültü yapma eğilimleri vardır.
- Dokunmatik ekranda çok iyilerdir.
- Başboş dolaşan bir şeyden hoşlanmazlar.
- Gelişmeye devam ederler. Kalıpların hızla değiştiğini ve tahmin etmenin çok zorlaştırdığını düşünürler.

Alfabe Z ile bitiyor, ancak nesil değişimi muhtemelen bitmeyecektir. Bu nedenle, bir sonraki neslin ismiyle ilgili soru ortaya çıkmaktadır. 2005 yılında, Avustralyalı bir demografi uzmanı olan Mark McCrindle ve ekibi, ulusal bir anket sonucunda "Alfa Kuşağı" en popüler seçenek olarak tespit etmiştir. Bu isim, diğer bilim disiplinlerine atıfta bulunularak açıklanmıştır. Roma alfabesini ve Arap rakamlarını "tüketen" Yunan alfabesi kullanılmıştır (Nagy & Kölcsey, 2017).

İKİNCİ BÖLÜM

LİTERATÜR TARAMASI

Bu bölümde çalışma ile ilgili literatür taraması yapılmış ve konu ile en fazla ilgili olan çalışmalar incelenerek özetlerine yer verilmiştir.

2.1. Literatür

Bu başlık altında “Kayıp Kuşak, Sessiz Kuşak, Baby Boomers, X Kuşak, Y Kuşak, Milenyum Kuşak, Z Kuşak ve Alpha Kuşak” ile ilgili çalışma konusuna en yakın örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Fisher ve Murphy (1995), çalışmalarında, muhasebecilik, Birleşik Krallık ‘ta önemli bir meslek ve mezunlar için önemli bir istihdam alanı sağlamaktadır. Bununla birlikte, muhasebecilik mesleğinin imajına ve muhasebenin akademik bir disiplin olarak statüsüne ilişkin bazı kararsızlıklar bulunmaktadır. Bu makale, 1960 yılında yaygın olan muhasebecilere yönelik olumsuz stereotiplerin Thatcher devrimi sonrasında da devam ettiğini öne süren muhasebe ve muhasebe dışı öğrenci gruplarının algılarına yönelik küçük ölçekli anketleri rapor etmektedir. Yapılan anketler, iki grup içinde muhasebe ve muhasebeciliğe ilişkin algılarında yüksek statü ve düşük saygınlığın bir arada var olduğunu göstermektedir. Araştırmacılar bu çelişkili durumlara katkıda bulunmayı amaç edinmişlerdir. Olabilecek bir dizi tarihsel ve sosyolojik faktörün kısa bir tartışması ile takip ederek, bilgiye eleştirel yaklaşımların dâhil edilmesi yoluyla muhasebe pedagojik uygulamasının dönüştürülmüştür. Muhasebe için daha olumlu bir imaj yaratmanın yanı sıra muhasebenin akademik bir disiplin olarak, ilerlemesi için gerekli bir ön koşul olduğu sonuçları tespit edilmiştir (Fisher & Murphy, 1995).

Caldwell, Weishar ve William (1996), çalışmalarında, işbirlikçi öğrenme tekniklerinin muhasebeye giriş öğrencilerinin muhasebe algıları üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamışlar. Öğrencilerin muhasebe algılarını ölçen aynı anket araçları, bir dönemin başında ve sonunda tüm muhasebe ilkeleri öğrencilerine uygulanmıştır. Öğretmenlerin, bölümlerin yarısında (deneysel) işbirlikçi öğrenme tekniklerini kullanırken, diğer bölümlerde (kontrol) geleneksel ders anlatımı formatını kullandıkları görülmektedir. Muhasebe İlkeleri yanıtların %40’ı deney ve kontrol bölümleri arasında işbirlikçi öğrenme etkisiyle tutarlı farklılıklar sergilenmektedir. Muhasebe İlkeleri keşif

sel faktör analizi, "öğrencilerin muhasebe öğrenmeye olan ilgisi" faktörünün işbirlikçi öğrenme etkileriyle tutarlı olan farklılıkların çoğunu açıkladığı, ortak bir final sınavında kontrol bölümlerindeki öğrencilerden marjinal olarak daha iyi performans gösterildiği ortaya çıkmıştır. Genel olarak, öğrenciler muhasebeye giriş derslerine muhasebeye ilişkin olumlu algılarla başlayarak, işbirlikçi öğrenme tekniklerinin kullanıldığı, bölümlerdeki öğrencilerin bu olumlu algılarını sürdürme olasılıkları, geleneksel ders formatının kullanıldığı bölümlerdeki öğrencilere göre ortalama olarak daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Calwell, Weishar, & William, 1996).

Usoff ve Feldmann (1998), çalışmalarında muhasebe mesleğinin kariyer başarısındaki yerini görmeyi amaçlamışlardır. Muhasebe programlarında teknik olmayan becerilerin vurgulanması için muhasebe mesleğinden gelen çok sayıda çağrı göz önüne alındığında, öğrencilere ulaşip ulaşmadığını tespit etmek uygun ve önemli görünmektedir. Bu çalışmada, aynı üniversitede lisans ve lisansüstü muhasebe derslerine katılan yaklaşık 270 öğrenciye, teknik olmayan ve teknik muhasebe becerilerinin önemine ilişkin algılarını değerlendirmek için anket uygulamışlardır. Öğrencilerin algılarını öğrenci özellikleriyle ilişkilendirilmiştir. Yanıtların analizleri demografik gruplar arasında bazı farklılıklar göstermektedir. Çalışma sonucunda, lisans öğrencilerinin teknik olmayan becerilerin önemi konusunda daha fazla farkındalıktan faydalanabileceğini ve kız öğrencilerin liderlik becerilerinin öneminin daha fazla farkında olması gerektiği ortaya çıkmıştır (Usoff & Feldmann, 1998).

Weil, Oyelere, Yeoh ve Firer (2001), öğrencilerin finans ve muhasebe ile ilgili bilgi ve becerilerinin geliştirilmesinde vaka çalışmalarının yararlılığına ilişkin algıları üzerine bir çalışma yapmışlardır. Öğrencilerin muhasebe alanındaki ilk derse ilişkin algıları ve bu algıların muhasebe alanında uzmanlaşıp uzmanlaşmamaya karar verme üzerindeki etkisine ilişkin çok az deneye dayalı kanıt bulunmaktadır. Öğrencilerin ilk muhasebe dersine ilişkin algılarını ve bu algıların muhasebenin ana dal olarak seçilmesiyle nasıl ilişkili olduğunu incelenmesini amaçlamışlardır. Çalışmada, muhasebe ve muhasebe dışı ana dallar için başlangıçtaki algıları ve dönem boyunca algılardaki değişiklikleri ayrı ayrı incelenerek, bireysel muhasebe eğitmenlerinin değişen öğrenci algıları ile ilişkisini değerlendirmektedirler. Daha sonra, algısal değişiklikler ve bireysel eğitmenler arasındaki muhasebe alanında uzmanlaşma kararları üzerindeki ilişki incelenmiştir. İki üniversiteden 331 finansal muhasebeye giriş dersini

alan öğrencilerden alınan yanıtlar, muhasebe ana dallarının dersi dönem başında ve sonunda muhasebe ana dalı olmayanlara göre daha olumlu algıladığını gösterirken, her iki grup da derse karşı nispeten olumlu tutumlar sergilendiği ortaya çıkmıştır. Bu tutumlar dersin sonunda her iki grup için de benzer şekilde daha az olumlu olmuştur. Öğrencilerin algılarını değiştirme ve muhasebeyi ana dal olarak seçme konusunda bireysel eğitimcilerin önemli bir rol oynadığına dair kanıtlar bulunarak, ana dal olarak muhasebe seçimi için yapılan analizler, kararın başlangıçta muhasebede uzmanlaşma niyetine, ilk dersteki performansa ve bireysel eğitimcilerle ilgili olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Weil, Oyeler, Yeoh, & Firer, 2001).

Hunt, Falgiani ve Intrieri (2004), çalışmalarında muhasebe ve muhasebe dışı bölüm öğrencilerinin, muhasebeciler hakkındaki izlenimlerini algılamayı amaçlamışlardır. Çalışma, muhasebecilerin 58 özelliğinin listelendiği bir anket aracılığıyla incelenmiştir. Birçok öğrencinin muhasebecileri basmakalıp bir şekilde rakam kırıncı olarak algıladığını ve muhasebe dışı bölümlerin muhasebecilere yönelik algılarının muhasebe bölümlerine göre daha olumsuz olduğunu, muhasebecilerin genel olarak profesyonel olarak görüldüğü için birlikte güvenilir bulmadığı ortaya çıkmıştır. Araştırmacıların, tüm ana dallar arasında bu izlenimlerin nedenlerini de inceleyerek, filmlere, televizyona ve muhasebe derslerine maruz kalma sonucu oluşan izlenimlerin, tanıdıkları muhasebecilerle olan ilişkilere dayanan izlenimlerden daha olumsuz olduğu tespit edilmiştir (Hunt, Falgiani, & Intrieri, 2004).

Akbaş, Çalışkan ve Özarslan (2009), çalışmalarında “Muhasebe mesleğinde etik algısı ve etik dışı davranışlarla ilişkisi” adlı çalışmalarında muhasebe meslek mensuplarının etik ve etik dışı davranışlarının nasıl algıladığını amaçlamışlardır. Araştırmanın evreni İstanbul ilinde üç büyük üniversitede öğrenim gören işletme bölümündeki öğrenciler olarak belirlenmiştir. Araştırmaya 502 öğrenci katılmaktadır. Anket yöntemi uygulamışlardır. Anketin birinci bölümünde demografik özellikleri ikinci bölümünde muhasebe etik ve algı ifadeleri bulunmaktadır. SPSS programı yardımıyla yapılan çalışma, T-testi ve Anova analiz edilmiştir. Cinsiyet açısından bakıldığında erkeklerin etik dışı davranışlarının daha az olduğunu, kız öğrenciler etik kurallar konusunda, problem çözümünde, kamunun faydasına ve topluma karşı etik davranışların daha iyi olduğu, eğitim alan ailelerin çocuklarının bu konu hakkında daha duyarlı olduğu ortaya çıkmıştır. Meslek etiği konusunda daha duyarlı ve daha bilinçli

bireyler olarak hem kamu hem de toplumun yararı için etik kurallara uyulması gerektiği ve bütün analiz sonuçlarına göre demografik özellikler farklılık gösterse de etik dışı eğilimlerde de değişiklik görüldüğü sonucuna varılmıştır (Akbaş & Çalışkan, 2009).

Daştan (2009), çalışmasında, Karadeniz Teknik Üniversitesi – İktisadi İdari Bilimler Fakültesindeki öğretim üyeleri ve öğrencileri esas alınmıştır. 2.451 anket ile muhasebe eğitime ve gelecekteki beklentilerinin karşılanma düzeyi hakkında öğrencilerin yaklaşımı nasıl olduğu amaçlanmıştır. SPSS programından yararlanılarak, frekans analizleri yapılmıştır. Araştırmada demografik özellikleri, okumakta oldukları bölümler, bölümleri neden tercih ettikleri, eğitiminden memnuniyet düzeyi ve aldıkları muhasebe eğitimi incelenmiştir. Çalışma sonucunda, ankete katılan öğrencilerin işletme bölümü, maliye bölümü ve iktisat bölümü olarak sıralandığı, mezun olan öğrencilerin daha kalifiyeli meslek mensupları olmaları için çalışılması gerektiği, eğitim alan öğrencilerin daha fazla sorumluluk almaları için üniversitedeki öğretim üyelerine büyük görevler düştüğü, teknolojiden daha az yararlanılarak küçük sınıflarda eğitim verilmesi gerektiği, öğrencilerin bu bölümü tercih etmesinin en önemli sebeplerinden birisinin kamu kurumlarında iş bulabilme olanağının olduğu, eğitimin daha az sayıdaki sınıflarda ders görülmesi tespit edilmiştir (Daştan, 2009).

Malthus ve Fowler (2009), çalışmalarında Yeni Zelanda'daki lise ve yüksekokul öğrencilerinin muhasebe ve muhasebecilere ilişkin algılarının yanı sıra, bu öğrencileri potansiyel olarak etkileyen lise muhasebe eğitimcileri ve kariyer danışmanlarının algılarını tespit etmeyi amaçlamışlardır. Tasarım, yöntem ve yaklaşım gibi konularda kullanılan yöntem kullanılarak araştırılmıştır. Çalışma sonucunda, lise ve yükseköğretim birinci sınıf öğrencilerin büyük çoğunluğu, muhasebecilerin yerine getirdiği görevler hakkında çok az bilgiye sahip olduğu, muhasebeci imajları tipik "sıkıcı" klişeleşmiş olarak görüldüğü, sadece üçüncü sınıf öğrencilerin iyi bir muhasebenin ne anlama geldiğini ve bir muhasebeci hakkında olumsuz bir imaja sahip olmadığı ortaya çıkmıştır. Muhasebeciler ve lise muhasebe öğretmenleri muhasebeye olumlu baktığı ve kariyer konusunda olumlu düşündüğü, muhasebe kariyerini sıkıcı olarak gören kariyer danışmanlarının aksine, muhasebede daha heyecan verici diğer kariyerler için bir destek olarak görüldüğü, Yeni Zelanda'da iş arayanların sayısında bir azalma olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Malthus & Fowler, 2009).

Wessels ve Steenkamp (2009), çalışmalarında Güney Afrika'daki öğrencilerin, muhasebeciler hakkındaki önyargılarını ve bu algıların cinsiyet, ana dil veya etnik farklılıklar nedeniyle değişip değişmediğini araştırmayı ve bu algıların öğrencilerin üniversitelerdeki örgün eğitim dönemleri boyunca değişip değişmediğini belirlemek için okuldan ayrılan öğrencilerle son sınıf öğrencilerin algılarını karşılaştırmayı amaçlamışlardır. Muhasebeci olarak kariyer yapmak isteyen öğrencilerin az olması göz önüne alındığında, muhasebe mesleğinin geleceğine ilişkin endişeleri ve çağdaş muhasebe eğitiminin sonuçlarını çevreleyen tartışmalara katkıda bulunarak, öğrencilerin muhasebecileri yapılandırılmış, hassas ve yalnız bireyler olarak algıladıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte, öğrencilerin muhasebeciliği ilginç bir meslek olarak gördüğü, farklı etnik grupların algıları arasında önemli farklılıklar olduğu, Erkek ve kız öğrencilerin algıları arasında veya Afrikanca ve İngilizce konuşan öğrenciler arasında önemli bir fark bulunmadığı sonuçlarına varılmıştır (Wessels & Steebkamp, 2009).

Hammami ve Hossain (2010), çalışmalarında Katar'daki işletme öğrencilerinin ve işletme çalışanlarının muhasebecilik mesleğini nasıl algıladıklarını araştırmayı amaç edinmişlerdir. Tasarım/yöntem/yaklaşım gibi değerlendirmeler sayesinde bir anket oluşturarak, 400 kişiye anket yapmışlardır. Araştırmada one way anova testinden yararlanılmıştır. Faktör analizi değişkenlerini beşe indirmek ve gruplar arasındaki temel farklılıkları incelemek için varyans analizi kullanılmıştır. Çalışma hayatında bulunan bireyleri ve öğrenciler birlikte ele alındığında, muhasebe mesleği hakkında oldukça olumlu bir imaj bildirdiklerini göstermişlerdir. Öğrencilerin algıları çalışma hayatında olan kişilerden kıyasla, daha olumlu olduğu görülmüştür. Öğrenciler arasında, diğer demografik özellikler öğrencilerin muhasebe mesleğini nasıl gördüklerini etkilediği ortaya çıkmıştır. Çalışmadaki örneklem sınırlı olduğu için daha büyük örneklem bu çalışmanın bulgularını doğrulayacak ya da tersini göstereceği, Arap ülkelerinin de incelemeye dahil edilerek, konuya ilişkin bilgi birikiminin artmasına katkıda bulunacağı, mesleğin genel algısına ilişkin bilgiden kesinlikle faydalanacak olan muhasebe mesleği düzenleyici kurumları için çıkarımların olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Hammami & Hossain, 2010).

Kurnaz ve Gümüş (2010), çalışmalarında okullardan mezun olan öğrencilerin iş hayatına atıldıkları dönemde zorlanmadan uyum için de yeni hayatlarına uyum sürmeleri için nasıl hareket edileceğini araştırmayı amaçlamışlar. Dumlupınar

Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu muhasebe bölümü 117 öğrenciye yapılan anketler, SPSS 16,0 veri programı ile T-testi ve One Way Anova testlerinden yararlanarak, öğrencilerin maddi durumlarından dolayı etik dışı davranışları yapmamaya özen gösterdikleri, muhasebe etiği konuları haricinde sorumluluk konularında da eğitim verilmesi gerektiği, öğrencilerin kız ve erkek grup halinde incelendiğinde kız öğrencilerin etik konusunda daha hassas olduğu tespit edilmiştir. Yeni yetişen öğrencilerin etik konusunda daha duyarlı ve daha kurallara uyan öğrenci olarak yetiştiği ve bununla etik konusunda daha duyarlı muhasebe meslek mensuplarının yetişebileceği ortaya çıkmıştır (Kurnaz & Gümüş, 2010).

Hashim, Embong ve Shaari (2012), çalışmalarında ortaöğretim öğrencilerinin algılarını analiz etmeyi amaçlamışlardır. Okul öğrencilerine Malezya'daki muhasebe mesleği hakkında bilgi vererek, üçüncü ve dördüncü sınıf 55 öğrenciye muhasebe/ticaret konularının karşılaştırmalarını isteyen bir anket yöneltilmiştir. Çalışmada sonucunda cinsiyetler arasında da farklılıklar olduğu, muhasebe mesleğinin algılanması, genel olarak öğrencilerin olumlu ve doğru tahminlerde bulunma konusunda aynı çizgide olduğu, ortaöğretim öğrencilerinin muhasebe mesleğine algısının olumlu olduğunu tespit edilmiştir (Hashim, Embong, & Shaari, 2012).

Bozkurt, Öksüz ve Karakuş (2013), çalışmalarında Türkiye'de muhasebe eğitiminin yeterli olup olmadığı, mesleki değerlerin nasıl benimsendiğinin araştırılmasını amaç edinmişlerdir. 180 öğrencinin katıldığı araştırmada, muhasebe bölümünde okuyan kız öğrencilerin sayısının daha fazla olduğu, üniversite öğrencilerinin yeterince muhasebe konusunda bilgilendirmediği, öğrencilerin büyük bir kısmının etik kurallara uyulması gerektiğini bilmediği, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe mesleği açısından yeterlilik göstermediği, ve müfredatın gözden geçirilmesiyle, kaliteli bir eğitimin verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır (Bozkurt, Öksüz, & Karakuş, 2013).

Ayhün Erdem (2013), "Kuşaklar arasındaki farklılıklar ve örgütsel yansımaları" isimli çalışmada kuşakların zaman içinde farklılık göstermeleri ve bu farkların ne olduğunu bulmayı amaçlamıştır. Derleme bir çalışma hazırlayarak, literatür taraması oluşturmuştur. İnsanların zaman içinde değiştiklerini ve geliştiklerini ortaya koymuş her kuşağın kendine özgü bir tutum ve davranış içinde olduğu bu tutum sayesinde diğer

kuşaklara göre farklılık gösterdiği, teknolojinin ilerlemesi ve gelişmesi ile insanların iş hayatı ve özel hayatlarına olan beklentilerinde değişiklik göstermeye başladığı, bir kuşağın kendinden önceki bir diğer kuşağa göre daha rahat yaşamayı, daha az iş gücü kullanarak, kendine yatırım yapmaya başladığı ortaya çıkmıştır (Ayhün Erden, 2013).

Adıgüzel, Batur ve Ekşili (2014), “Kuşakların değişen yüzü ve Y kuşağı ile ortaya çıkan yeni çalışma tarzı: mobil yakalılar” adlı çalışmalarında, aynı ortamda çalışmakta olan farklı kuşakların biri ile anlaştıkları ya da çatıştıkları konuların incelenmesini amaç edinmişlerdir. Çalışma, kavramsal yani literatür taranarak elde edilen bulguların aktarılmasından oluşmaktadır. Yaş değişkeni, fiziki yaş değişkeni, yaşam seyir teorileri gibi konuların ele alınması sonucunda, kuşakların özellikleri kendi içinde ayrılmış ve farklı yönleri olduğu, Y kuşağının, kendinden önceki kuşaklara göre farklılık gösterdiği ve mobil yani teknoloji ile yakınlıklarının kendinden önceki kuşaklara göre daha fazla olduğu, bu durumun da çalışma koşullarında farklılık gösterdiği, kendilerine daha rahat çalışma koşulları olan iş yerlerini tercih ettikleri ve daha sosyal paylaşım için de bulundukları tespit edilmiştir (Adıgüzel, Batur, & Ekşili, 2014).

Akın ve Özdaşlı (2014), “Muhasebe meslek mensuplarının mesleki faaliyetlerinde uymaları gereken etik ilkelere uyma düzeyine yönelik meslek mensupları ile meslek yüksekokulu muhasebe bölümü öğrencilerinin algıları” adlı çalışmalarında muhasebe mesleğinde etik kurallara ne ölçüde önem verildiğini araştırmayı amaçlamışlardır. Her meslek için uygun görülen ahlak değerlerinin muhasebe mesleği için de ahlaki kurallar ve etik kuralların önemli olduğu, muhasebe meslek mensuplarının şeffaf, etik kurallara uygun, özellik ve gizlilik ilkelerine dayalı bir şekilde mesleklerini icra etmeleri gerektiği, meslek mensupları davranışlarının bu biçimde şekillenmesinin daha adaletli ve güvenilir bir ortam sunacağı bilinmektedir. Öte yandan öğrencilerin kariyere hazırlanan bireyler olarak, uygulayıcıların dürüstlüğüne ve adaletine karşı daha olumsuz tutum sergilediği, algısal yetenekleri dikkate almaları gerektiği, özellikle staj vb. nedenlerden dolayı profesyonellerin yanında çalışan öğrencilerin tanık olduğu olaylar sonucunda, bir algı oluşturulabileceği ortaya çıkmıştır. Ayrıca toplumun bir bütün olarak konuya ilişkin algı oluşturulabileceği, yansiyabilir meslek mensupları ve üniversite öğrencilerinin meslek

etiği boyutları ayrı ayrı incelenilerek, muhasebe öğrencilerinin muhasebe mensuplarına göre dürüstlük ve şeffaflık ilkelerine daha çok riayet gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır (Akın & Özdaşlı, 2014).

Arslan ve Staub (2014), “Kuşak teorisi ve iç girişimcilik üzerine bir araştırmada” adlı çalışmalarında, iş bulmanın ve iş yükünün zorluklarıyla, nasıl mücadele edileceği, yeni iş olanakları ve çalışma hayatının iş yükünü nasıl azaltabileceği konularında ne yapılması gerektiği ile ilgili bilgiler vermeyi amaç edinmişlerdir. Araştırmada üç kuşak ele alınarak, üç kuşağın aynı ortamda farklı tutumları ele alınmıştır. Çalışma dershanede çalışan hocalara yapılmıştır. Analizlerinde Anova ile Kruskal-Wallis H analizi yönteminden yararlanmışlardır. Bu bilgiler ışığında gençlere kıyasla yaşlı ya da deneyimli kişilerin risk konusunda daha korkusuz oldukları ortaya konmuştur. Bu da olgun kişilerin iş hayatında risklere karşı daha dayanıklı olduklarını görmüşlerdir. Olgun bireylerin yeni iş olanaklarına hazır oldukları ve farklı kolları iş yapabilme yetilerinin gençlere kıyasla daha fazla olduğu tespit edilmiştir (Arslan & Staub, 2015).

Çakır, Canbaz ve Gümüş (2014), “Meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimindeki algı ve beklentilerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma: Uzunköprü MYO örneği” adlı çalışmalarında, meslek yüksek öğrencilerinin muhasebe dersleri ve muhasebe dersleri hakkında beklentilerini araştırmak araştırmayı amaçlamışlardır. Uzun Köprü Meslek Yüksekokulunda 258 öğrenciye anket yapılarak, SPSS 20,0 programında, Kruskal Wallis testi ve Mann-Whitney U Testi uygulanmış ve güvenilirlik testi %71,6 ile güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Talebelerin eğitimleri tamamladıktan sonra eğitim ve öğretim hayatına devam etmek istedikleri, okulda alınan teorik dersler yerine staj döneminin daha verimli geçtiği, öğrencilerin sadece vize ve final dönemlerinde muhasebe dersi çalıştığı ama diğer zaman dilimlerinde muhasebe derslerine çalışmadığı ve bu sebepten derslerde zorlandıkları sonuçları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin geleneksel yöntemler yerine modern ders metotlarından yararlanarak ders dinlemek istedikleri, öğrencilerin teknolojik açıdan daha güncel yayınlara ulaşmanın daha güzel olduğunu ve daha verimli olduğu, genellikle meslek lisesinden mezun oldukları sonuçlarına varılmıştır (Çakır, Canbaz, & Gümüş, 2014).

Fidan ve Cinit (2014), çalışmalarında “Muhasebe meslek mensuplarının eğitim düzeyleri ile muhasebe standartlarına yönelik algıları arasındaki ilişki üzerine bir

araştırma: Marmara Bölgesi örneği” isimli çalışmalarında, muhasebe meslek mensuplarının KOBİ, TFRS ve TFRS konularına olan algılarını incelemeyi amaçlamışlardır. Toplam 950 anket uygulaması yapmışlardır. Yapılan anketlerde 0,95 ile çok güvenilir verilere sahip olduğunu görmüşlerdir. Marmara bölgesindeki muhasebecilerin yanıtları, eğitim düzeylerinin değişken analizi muhasebe meslek mensupları TFRS ve KOBİ’ye uyma olasılıklarının daha yüksek olduğu, TFRS eğitimine ilişkin esaslar farklılık göstererek, TÜRMOB, TESMER, SPK, KGK, profesyonel ticaret odaları ve üniversitelerin iş birliği ortamında, profesyonellerin zamanında eğitilmesini sağlayacak bu yöntemleri eğitim araştırmalarında kullanmak ayrıca eğitimin sürekliliğini de sağlamaları gerektiği ortaya çıkmıştır. Aynı çalışmada, Marmara Bölgesi’ndeki muhasebe mesleği de incelenerek, eğitim düzeyi değişkeninde herhangi bir fark olup olmadığını tekrar analiz etmişlerdir. Bu nedenle profesyoneller ve ilgili kuruluşlar konuyla ilgili ilerleme veya durgunlukları değerlendirebileceği tespit edilmiştir (Fidan & Cinit, Muhasebe Meslek Mensuplarının Eğitim Düzeyleri İle Muhasebe Standartlarına Yönelik Algıları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma”, Marmara Bölgesi Örneği, 2014).

Fidan ve Subaşı (2014), “Muhasebe meslek mensubu adaylarının etik algıları: İstanbul ili örneği” adlı çalışmalarında İstanbul’da faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının etik kurallara olan yaklaşımlarını incelemeyi amaç edinmişlerdir. İstanbul ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarına toplam 857 anket yapılarak, güvenilirlik analizinde 0,870 ile güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Levene testi, T-testi ve One Way Anova testleri yapmışlardır. Muhasebe etik kurallarına uymayan ve bu yönde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarına yapılan anketlerin analizlerin sonucunda, sürekli olarak yeni kanunların değişmesini, tüzükte sürekli olarak değişiklik olması ve bu değişikliklerle ilgili bilgilere yetersiz kaldığını belirttikleri ortaya çıkmıştır. Yapılan bu değişikliklerin muhasebe meslek mensuplarına yeterince açık bir şekilde beyan edilmediği, bununla ilgili gerekli mercilerin konu üzerinde durmadığı, muhasebe meslek mensupları etik kurallara uygun hareket ettikleri zaman, mükellefinin lehine çıkan sonuçlarda mükellefi kaybetmemek için etik olmayan şekilde davrandıkları ve bu konu hakkında odalarının da yardımcı olmadığı, muhasebe meslek mensuplarının etik konusunda yeterince bilgilendirilmediği ve bu konuda

odalarının ve üniversite eğitimlerinde saha eğitiminin az olmasından dolayı meslek etiği konusunda yetersiz kaldığı sonuçlarına ulaşılmıştır (Fidan & Subaşı, 2014)

Serçemeli, Kurnaz ve Özcan (2015), “Y kuşağı öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakışı: Atatürk Üniversitesi İİBF” adlı çalışmalarında, Y kuşağında olan öğrencilerin muhasebe eğitimi konusundaki eğimini bulmayı, öğrencilerin okul ortamında mı yoksa uzaktan eğitim alarak mı daha verimli ders çalıştığı, modern metotların mı yoksa geleneksel metotların mı daha etkili olduğu araştırılmış bu amaçlamışlardır. Araştırmanın evreni Ankara Üniversitesi İİBF bölümünde okumakta olan öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilere yapılan anketlerin toplamı 223 olup, anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde VUW (web tabanlı eğitim) ile ilişkili 11 soru, ikinci bölümde geleneksel muhasebe eğitimi ile ilişkili 10 soru, üçüncü bölümde ise demografik özelliklere yer vermişlerdir. Bilgiler ışığında modern eğitimin daha verimli olduğu, öğrencilerin okullara gelmeden uzaktan bir eğitim almaya meyilli oldukları, Y kuşağının uzaktan ve video gibi eğitim araçlarına çok iyi bir uyum sağladığı, teknolojik ürünlerin kullanımının, öğrenciyi pozitif yönde etkilediği tespit edilmiştir (Serçemeli & Kurnaz, 2015).

Tepeli ve Kayıhan (2015), “Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe mesleğine bakış açılarının değerlendirilmesi: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi örneği” adı çalışmalarında, üniversitedeki işletme bölümündeki öğrencilerin uzaktan eğitimde muhasebe mesleğine bakış açısının değerlendirilmesini amaçlamışlardır. Üç bölüm ve toplamda 46 sorudan oluşan anket ölçeği, 360 öğrenciye uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda güvenilirlik oranı Cronbach alfa değeri %93,4 çıkmıştır. Demografik özelliklere göre anlamlı bir farklılığın olmadığı, muhasebe mesleğine bakış açısı hakkında bilgilendirmenin az olması nedeniyle de, öğrencilerin meslek ile ilgili daha çok bilgilendirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Öğrenciler muhasebe mesleğinde kazancın az, risklerin ise fazla olduğunu düşündükleri için mesleğe ön yargılı oldukları, bu durumun da meslek seçimini doğrudan etkilediği, öğrenciler mesleğe karşı ön yargılı olsalar bile bu mesleğe deneyim kazandıktan sonra getirisinin yüksek olması ve çalışma şartlarının daha esnek yapıda olması sebebiyle mesleğin iyi araştırıldıktan sonra öğrenci tutumlarının değiştiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin genellikle muhasebe

mesleğini tercih etmedikleri ve muhasebe bölümü derslerinin ağır olmasını sebep olarak gösterdikleri tespit edilmiştir (Tepeli & Kayıhan, 2015).

Uyar, Kahveci ve Yetkin (2015), “Öğrencilerin muhasebe meslek etiği algısı: ALTSO Meslek Yüksekokulu örneği” adlı çalışmalarında, muhasebe dersini alan talebeler ile bu dersi almayan talebeler arasında etik kurallarda oluşan farklılıkları incelemeyi amaç edinmişlerdir. ALTSO Meslek Yüksekokulundaki muhasebe dersi alan 102 öğrenciye anket uygulamışlardır. Çalışmanın sonucunda etik dışı davranışların staj döneminde çalıştıkları ortamlarda karşılaştıkları fakat bunları normal davranış biçimi olarak karşıladıkları ortaya çıkmıştır. Muhasebe meslek mensuplarının etik davranışlara daha özenli bir şekilde yaklaşmaları mesleğe olan saygının arttığını, muhasebe öğrencilerinin etik kuralları ders olarak gördüklerinde daha etkili olduğu, eğitim dönemlerinde ve sosyal sorumluluk gibi sivil toplum kuruluşlarında daha özenli davrandıkları tespit edilmiştir. Yapılan çalışmada etik dersi alan öğrenciler ile almayan öğrenciler arasında anlamlı bir fark oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Uyar, Kahveci, & Yetkin, 2015).

Yılmaz, Yıldırım ve Bahar (2015), “Serbest muhasebeci mali müşavirlerin mesleki etik algısı: Samsun örneği” adlı çalışmalarında, Samsun ilinde faaliyet gösteren bağımsız çalışmakta olan mali müşavirlerin TÜRMOB (Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği) etiği konusundaki düşünceleri ortaya koymayı amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Samsun ilindeki SM, SMMM ve YMM olarak belirlemişlerdir. Çalışmada 239 anket kullanmışlardır. Anketin güvenilirlik düzeyi 0,76 olarak güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Muhasebe meslek mensuplarının meslek etiğine karşı çalışma süreleri 1-5 yıl ve 16 yıl aralığında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. 16 yıl ve sonrası için meslek etiğinin daha az olduğu, bu durumda daha düşük vasıflara sahip mesleklerin etik eğitimi başta olmak üzere başkalarına mesleki etik eğitimi vererek, farkındalık düzeyinin artırılmasının faydalı olabileceği, bu sayede profesyonellerin meslek etiğine ilişkin bilgileri, işin başlangıcından itibaren yükseltebileceği ortaya çıkmıştır. Dürüstlük alt boyutu ile profesyonellik alt boyutu puanlarında değişkenler açısından farklılık bulunduğu tespit edilmiştir (Yılmaz, Yıldırım, & Bahar, 2015).

Wells (2015), “Yeni Zelanda lise öğrencilerinin muhasebe algısı: bu algılar nasıl ve neden oluştu?” isimli çalışmasında, sosyal psikolojinin teorisini kullanarak, bu tür girişimlerin neden başarısız olduğunu açıklamakta ve müdahale stratejileri önermeyi amaçlamıştır. Yarısının muhasebe eğitimi almış ve diğer yarısının almamış Yeni Zelandalı lise öğrencilere, odak grup görüşmeleri yapılarak, lise muhasebe öğrencilerinin sınıf deneyimlerine dayalı çok dar ve spesifik bir muhasebe algısına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Diğer yandan, muhasebe eğitimi almamış öğrencilerin muhasebeye ilişkin algıları, spesifikten yoksun, oldukça soyut, sorunların ele alınmaması, klişenin kendi kendini gerçekleştirmesine yol açabileceği, mesleğin gerektirdiği beceri ve yeteneklerden yoksun, geleceğin muhasebecilerinin işe alınması sonuçları ortaya çıkmıştır (Wells, 2015).

Bilen ve Seyitoğulları (2016), “İş örgütlerinde çevre muhasebesi algısına yönelik bir araştırma: Diyarbakır ili örneği” isimli çalışmalarında çevre konuları ve çevre muhasebesi hakkında Diyarbakır’da faaliyet gösteren işletmelerin muhasebe algısını değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Diyarbakır sanayisinde 110 işletmeye anket yapmışlardır. Güvenilirliği 0,65’dir. Anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde işletmelerin genel durumu ikinci ve üçüncü bölümde çevre ve çevre muhasebesi algısı hakkındaki konular araştırmışlardır. Araştırma beş adet hipotezden oluşmaktadır. SPSS 18.0 programından yararlanmışlardır. Anketlerde Anova ve T testlerinden yararlanılarak, analiz etmişlerdir. Çalışmanın sonucunda çevre konusundaki algılarında şeffaflık ve hesap verilebilirlik konularında olumlu yönde bir ilişkinin olduğunu görmüşlerdir. Çevre konularında sorumluluk ile görüntü arasında da olumlu bir ilişkinin olduğu, çevre konularında öngörme ve önleme konularında şirketlere göre şahıs işletmelerin farkındalık gösterdiği, çevre konularındaki sorunların algılanmasında anonim şirketler ile limitet şirketlerinde farklılık oluştuğu, ayrıca çevre konularındaki sorumluluk ve görüntünün limitet şirketlerinden de farklılık gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Arşivleme ve kayıt tutmada limitet şirketlerin ve anonim şirketlerinin diğer işletmelere göre farklılık gösterdiği, çevreye duyarlı olan işletmelerin, çevre muhasebesine yapılan yatırımlara daha olumlu sonuçlar verdiği tespit edilmiştir (Bilen & Seyitoğulları, 2016).

Ceylan ve Terzi (2016), “Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin meslek etiği algılamalarının incelenmesi: Çankırı Karatekin Üniversitesi örneği” isimli çalışmalarında, Çankırı Karatekin Üniversitesi’ndeki İktisadi İdari Bilimler Fakültesi son sınıf öğrencilerinin, muhasebe etiği hakkında bilgileri ve düşüncelerini tayin etmeyi amaçlamışlardır. 210 öğrenci ankete katılım sağlamıştır. Araştırmanın sonucunda kız öğrencilerin dürüstlük, doğruluk ve tarafsızlık gibi ilkeler konusuna daha önem verdikleri, etik kurallar dersi gören öğrencilerin de bu konuda daha duyarlı oldukları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin yaşları, gelir düzeyleri gibi farklılıklarının muhasebe meslek etiğinde bir farklılık olmadığı, katılımcılar cinsiyet ve meslek etiği hakkında eğitim alan ile almayan öğrenci arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, muhasebe mesleğini yapacak öğrencilerin muhasebe derslerinin yanı sıra muhasebe etiği hakkında da eğitim verilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır (Ceylan & Terzi, 2016).

Yücenurşen, Duman ve Polat (2016), “Ön lisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının belirlenmesi üzerine bir araştırma: Aksaray Üniversitesi Ortaköy MYO örneği” adlı çalışmalarında, Aksaray Üniversitesi’nde eğitim görmekte olan muhasebe öğrencilerinin muhasebe derslerine karşı bakış açıları incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Aksaray Üniversitesi’nde Ortaköy Meslek Yüksekokulu öğrencilerinden oluşmaktadır. Anket toplamda 340 öğrenciye uygulamışlardır. Çalışmada üç hipotezden oluşmuştur. Frekans dağılımı, T-testi, One Way Anova ve Varyans testleri yapılarak analiz edilen araştırma sonuçlarında, üniversitede eğitim alan öğrencilerin kaliteli bir ara eleman oluşturulmasını ön gördükleri, işletmelerin mali konularda doğru ve ihtiyaca uygun bir şekilde bilgi vermesi gerektiği, sürekli olarak değişim gösteren muhasebe konuları için gündemi devamlı takip etmeleri ve değişen kanunları iyi bilmeleri gerektiği ortaya çıkmıştır. Mesleğin sürekli olarak kendini yenilemesi meslek mensuplarını zorladığı, erkek çoğunlukta olduğu ve erkek öğrencilerin bu konuda daha hevesli ve öğrenmeye açık olduğu, genel olarak birinci sınıf öğrencilerinin, ders konusunda daha hevesli, ikinci sınıf öğrencilerin ise az hevesli olduğu tespit edilmiştir (Yücenurşen, Duman, & Polat, 2016).

Kandemir, Kardeş ve Baykut (2016), “Meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakış açıları: Afyon Kocatepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulları

örneği” adlı çalışmalarında üniversitede muhasebe derslerinin muhasebe mesleğine olan bakış açısının nasıl olduğunu incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Afyon Kocatepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulundaki muhasebe bölümündeki öğrencilerdir. Araştırmada toplamda 272 anket uygulaması yapılmıştır. Çalışmada T Testi, tek yönlü varyans analizi yöntemlerinden yararlanmışlardır. Anketin ilk bölümünde öğrencilerin sınıfları, öğrenim türleri, cinsiyet, bölüm ve uygulanan ilçeleri tek tek analiz etmişlerdir. İkinci bölümde 5’li likert ölçeğinden yararlanmışlardır. Çalışmanın ışığında öğrencilerin ilk önce lisede eğitim görerek daha sonrasında üniversite programları ile eğitimlerini tamamlamaktadırlar. Ankete katılan öğrencilerin muhasebeye bakış açısı şu Çay, Bayat, Bolvadin ve Şuhut şekilde sıralanmaktadır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu muhasebe mesleğine önem vermektedirler. Mezun olan öğrencilerin meslekleri konusunda kötü olmamaları için öğretim üyelerine büyük bir görev düşmektedir. Türkiye’ye iyi yetişmiş muhasebe mensupları gerekmektedir. Muhasebe derslerinin yoğun bir şekilde işlendiği üniversitelerin bölümlerinden mezun olan öğrencilerin hem teorik hem de meslek bilgisinin yüksek olduğu bilinmektedir. Bu bilgiler ışığında modern ve geleneksel eğitimin tekrar gözden geçirilerek yeni bir boyut kazandırılmalıdır. Öğrenim muhasebe eğitimi alan öğrencilerin %52’si pozitif, %24’ü kararsız ve %24 ’ise negatif düşündüğü araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır (Kandemir, Kardel, & Baykut, 2016).

Khalid, Sarani, Hisam, Zulkffli ve Jamalludin (2016), “Öğrencilerin muhasebe mesleğine ilişkin algısı” isimli çalışmalarında, saymanlık öğrencilerinin muhasebe mesleğine ilişkin algılarını ve cinsiyetin algıları etkileyip etkilemediğini araştırmayı amaç edinmişlerdir. Öğrencilerden birincil veri toplamak için önceki araştırmalardan elde edilen bir anket ölçeği kullanmışlardır. Mevcut literatürün aksine, her iki cinsiyetin de muhasebe mesleğini olumlu algıladığını göstermektedir. Ayrıca, muhasebe öğrencilerinin muhasebe mesleğine yönelik genel kamuoyu ile olumsuz algıyı paylaşmadıkları ortaya çıkmıştır. Tüm dünyada yaşanan çok sayıda şirket skandalı nedeniyle muhasebe mesleğinin geleceğine ilişkin tartışmalara önemli bir bakış açısı sağlayacağı, kamuoyu muhasebe mesleğine karşı temkinli olsa da, muhasebe öğrencilerinin hala mesleğe ve toplum katkısına inandıklarına dair kanıtların olabileceği tespit edilmiştir (Khalid, Sarani, Hisam, Zulkffli, & Jamalludin, 2016).

Onat ve Akın (2016), “Y kuşağı ve muhasebe eğitimi- durum tespiti ve öneriler: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi’nde bir araştırma” isimli çalışmalarında Y kuşağındaki öğrencilerin muhasebe eğitimi konusundaki bilgisinin incelenmesini amaçlamışlardır. 576 öğrenciye yapılan anket uygulamasının analizleri sonucunda, Güvenilirlik oranı Cronbach’s Alpha değeri 0,884 değeri ile çok güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. “Y kuşağı’nın kişilik özellikleri, muhasebe dersleri ve Y kuşağı, muhasebe eğitimi ve Y kuşağı” olarak üç boyutta incelenen çalışmalarında, üç boyutun ortalaması da “Ne katılıyorum ne katılmıyorum” kalıbına benzer bir sonuç elde edilirken, Y kuşağındaki bireylerin kişisel benlikleri ile ilgili bölümün “Katılıyorum” sonucuna daha benzer olduğu bulunmuştur. H1, H2, H3 hipotezleri kabul edildiği, H11, H12, H13 hipotezlerinin reddedildiği ortaya çıkmıştır. Y kuşağındaki öğrencilerin eğitim başarısı, üniversitedeki aldıkları derslerin öğretim üyelerini benimsemeleri ile ilgili olabileceği, Derslerde teknolojik materyallerin kullanımı, ders süreleri ve çalışma yöntemleri öğrenciye ulaştırılarak daha verimli bir uygulama ortamı sağladıkları sonuçlarına ulaşılmıştır (Onat & Akın, 2016).

Coşkun, Kır ve Coşkun (2017). “İş dünyasının muhasebe eğitiminden beklentilerinin değerlendirilmesine” isimli çalışmada, yönelik bir araştırmada kaliteli muhasebede çalışan kişilerin daha nitelikli yetiştirilmesini amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Manisa ilindeki serbest mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavirlikte çalışan meslek çalışanları oluşturmaktadır. Toplamda 41 anket uygulaması yapılarak, güvenilirlik düzeyi 0,91 ile çok yüksek güvenilir çıkmıştır. İnsanlar iş dünyasına atıldıkları zaman, yeterince staj yapmadıkları için meslek konusundaki eksikliklerin olduğu, üniversite eğitiminde ön muhasebe ve büro yönetimi konusunda eksik oldukları sonuçları çıkmıştır. Bunların yanı sıra alan ve alan dışındaki dersler ile ilgili hipotezler ortaya koyarak, muhasebe mesleğinde ön muhasebe bitirmiş olan muhasebe meslek mensupları eğitim boyunca kazanımlarının yetersiz olduklarını düşündüğü, yeni mezun olan muhasebe meslek mensupları staj ve yabancı dil konusunda yetersiz kaldıkları için üretim işletmelerinde bilgi ve yeteneklerinin az olması, muhasebe meslek mensuplarının kişisel özelliklerinden daha çok mesleğe olan yeteneklerinin daha önemli olduğu, en az önemli olan kişilik

özelliğinin öz eleştirisi yapmak, en az önem verilen becerinin de yabancı dil bilme olduğu tespit edilmiştir (Çoşkun, Kır, & Çoşkun, 2017).

Erduru, Deran ve Çelik (2017), “Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe mesleğine bakış açılarının incelenmesi: Ömer Halisdemir Üniversitesi örneği” isimli çalışmalarında öğrencilerin muhasebe mesleğine olan bakış açısı, muhasebe mesleğini neden tercih etmek istediğini ortaya çıkarmayı amaç edinmişlerdir. Araştırmanın evrenini Niğde Üniversitesi’ndeki ve Ömer Halisdemir Üniversitesi’ndeki Sosyal Bilimler Meslek okulundaki öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada 157 anket uygulanmıştır. Bu anketler de SPSS programından yararlanılmışlar, tek örneklem Kolmogorov Smirnov (K-S), Levene, Mann Whitney U ile Kruskal Wallis H testleri ile analiz yapmışlardır. Güvenilirlik oranı %95 ile güven düzeyi çok yüksektir. Ankete katılan öğrencilerin demografik özellikleri incelendiğinde çoğunluğun erkek öğrenciler olduğu ve yaş aralığının 18 ile 22 olduğu, öğrencilerin muhasebe mesleğine bakış açılarında kararsız kaldıkları, en çok muhasebe mesleğinin dikkat edilmesi gereken bir meslek olduğu, muhasebe mesleğine karşı algının cinsiyet farklılığı olmadığı, öğrencinin yaş, öğrenim durumu açısından farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Muhasebe meslek elemanlarının uzun ve yıpratıcı bir meslek olduğu, bu mesleğin özenli ve dikkatli bir şekilde icra edilmesi gerektiği, öğrencilere daha verimli ve daha eğitici olması için hem öğretim üyelerine hem de SMMM odaları tarafından bilgilendirilmesi gerektiği sonuçlarına varılmıştır (Erduru, Deran, & Çelik, 2017).

İpek, Öksüz ve Yücesan (2017), “Muhasebe mesleğinin öğrenciler tarafından algılanması: Ayvacık Meslek Yüksekokulu örneği” isimli çalışmalarında, bu araştırmada muhasebe elemanlarının daha nitelikli olmasını amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Ayvalık Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. 303 öğrenci anket uygulamasına katılmıştır. Anket 14 sorudan oluşmaktadır. Anketin güvenilirlik oranı 0,875 ile güvenilir olduğunu kanıtlamışlardır. Çalışmada, ülkemizin en büyük gelir kaynağının vergiler olduğu, vergilerin mükellef ile devlet arasında bir köprü görevi gören muhasebe meslek mensuplarının bu konuda çok iyi bir şekilde bilgilendirilmesi gerektiği, etik kurallar çerçevesinde vergiler toplanması gerektiği, öğrencilerin mezun olduktan sonra nasıl bir iş yerinde nasıl bir pozisyonda çalışacakları önceden öğretilerek, algılarında doğru bir şekilde yerleştirilmesi gerektiği, muhasebe

mesleğine karşı pozitif düşünüldüğü, katılımcıların küçük bir kısmının ise muhasebe mesleğinin yaratıcılık ve bağımsız çalışmaya izin vermediğini, gelecek yıllarda muhasebe mesleğinde kazancın fazla artmayacağı düşüncesinde oldukları sonuçlarına ulaşmıştır (İpek, Öksüz, & Yücesan, 2017).

Koçyiğit, Uzuner, Salgın ve Yüksek (2017). “Öğrencilerin muhasebe meslek etiği algısı: Gazi Üniversitesi’nde bir uygulama” isimli çalışmalarında, muhasebe meslek mensupları mesleğini icra ederken etik kuralları ne ölçüde algıladığını incelemeyi amaç edinmişlerdir. Araştırmanın evrenini Gazi Üniversitesi’nde öğrenim gören, işletme bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Toplamda 370 öğrenciye ulaşılarak 35 sorudan oluşan anket yapmışlardır. Anketlerin güvenilirlik oranı 0,817 ile güvenilir olduğu, analizlerin, Kolmogorov Smirnov, Bağımsız Örneklem ve T-testinden yararlanılarak yapıldığı ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin meslek etiği hakkında algılarının orta düzey olduğu, demografik özellikleri göz önüne alındığında yine orta düzey algı çıktığı, hipotezlerin tümünün reddedildiği, etik konusundaki algıyı daha iyi bir boyuta taşıyabilmek için sanal ortamlarda, kurum ve kuruluşlarda, odaların bilinçlendirilerek daha fazla muhasebe meslek mensubuna ulaşması daha eğitici eğitimlerin yapılması, bu konudaki algının daha artacağı sonuçlarına varılmıştır (Koçyiğit, Uzuner, Salgın, & Yüksek, 2017).

Yılmaz ve Şahin (2017). “Muhasebe dersi alan öğrencilerin yeşil muhasebe konusundaki algıları ve farkındalıkları “adlı çalışmalarında sürdürülebilir, temiz bir çevre ve temiz bir üretim vs. konularında muhasebe öğrencilerinin algısını ölçmeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Ordu Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi’nde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Toplamda 347 öğrenciye ulaşılarak yapılan anketlerin analizlerinde, One Way Anova, Faktör Analizi, Parametrik Testler ve T-testi ile Üç hipotez ortaya koymuşlardır. İşletmelerin yanı sıra muhasebe meslek mensuplarının da yeşil muhasebe hakkında bilgili olmaları ve bu konuda iş yeri sahiplerini de bilgilendirmeleri gerektiği, çalışma hayatında olan öğrencilerin veya staj yapan öğrencilerin yeşil muhasebe konusunda daha kapsamlı bilgiye sahip olduğu, sosyal sorumluluk kapsamında çevre muhasebesi ya da yeşil muhasebeye önem vererek yaşanılabilir bir toplum olabileceği, bu durumunda ilerleyen dönemlerde doğa dostu bir çevreye ulaşılmasını sağlayacağı, staj ve iş konusunda çalışmış olan öğrencilerin

farkındalıklarının yüksek olduğu bankacılık ve sigortacılık bölümündeki öğrencilerin ise çevre konusundaki farkındalıklarının daha az olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Yılmaz & Şahin, 2017).

Akpınar ve Yıldız (2018), çalışmalarında, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe algılarına yönelik metaforlar yardımıyla, muhasebe eğitimi alan, öğrencilerin farklı metotlar ve farklı öğeler kullanılarak muhasebe ve muhasebe eğitime bakış açılarının incelenmesini amaç edinmişlerdir. Araştırmanın evrenini Sakarya Üniversitesi'nde öğrenim gören 271 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın güvenilirliği 0,92 ile çok güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Muhasebe kavramının, renk olarak siyah, hayvan grubunda kaplan, besinlerde sebze, mevsimlerde kış, oyunda saklambaç, çiçeklerde kaktüs ve son olarak teknolojide hesap makinesi metaforlarının en fazla cevap olarak verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin farklı metaforlar ile mesleği tanımlarken mesleğin ağır, yorucu ve karışık bir ders olarak algıladıklarını, öğrenimini tamamlayan öğrencilerin mesleğe bakış ve tutumlarının düşük olduğunu, muhasebe derslerine olan tutumlarının dersi ilk kez almaları ve dersin karışık ve zor gibi görülmesi ile ilgili olduğunu, algının kırılması için daha merak uyandırıcı hale getirilmesi gerektiğini tespit etmişlerdir (Akpınar & Yıldız, 2018).

Aksoylu, Boztosun, Baraz ve Altınışık (2018), "Muhasebe ve finans eğitimi alan öğrencilerin muhasebe mesleğine bakış açıları" adlı çalışmalarında, Erciyes Üniversitesi öğrencilerinin muhasebe algısı düzeyini bulmayı amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Erciyes Üniversite öğrencileri oluşturmaktadırlar. Yüz yüze yapılan 275 anket uygulaması ile Cronbach's Alpha değeri 0,742 ile güvenilir olarak kabul görmektedirler. Anket de bu Kruskal-Wallis H ve Mann-Whitney U analizlerini yapmışlardır. Muhasebe meslek elemanları, demografik özelliklerinde anlamlı bir farklılık görüldüğü, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin ciddi bir şekilde mesleğe eğiliminin olduğu, muhasebe mesleğinin mükellefler açısından büyük bir öneme sahip olduğu, öğretim üyelerinin, öğrencilere daha etkili ve daha iyi bir eğitim koşulları sunması gerektiği, verilen derslerde öğrencilerin dersleri konusunda daha istekli olması gerektiği, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin ilk yıllarında meslek ile ilgili fikirlerinin oluştuğu, ilerleyen dönemlerde ise meslek hakkında bilgilenmesi gerektiği, bu

tutumların da muhasebe mesleğine olan bakış açılarını etkilediği sonuçlarına varılmıştır (Aksoylu, Boztosun, Baraz, & Altınışik, 2018).

Gündüz ve Pekçetaş (2018). “Kuşaklar ve örgütsel sessizlik/seslilik” isimli çalışmalarında kuşak kavramı sadece yaşa bağlı olarak görülse de tek etken bu değildir. Kuşak kavramının içerisinde alt katmanlara bakıldığında sessizlik ve seslilik kavramı ortaya çıkmaktadır. Çalışmanın amacı da seslilik ve sessizlik kavramını ne ölçüde etikliğini ölçmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın evreni İstanbul’da yaşayan akaryakıt hizmetleri sunun işletme çalışanlarına yapılmıştır. Toplama da 10 istasyonda çalışan 133 kişi katılmışlardır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik özellikler ikinci bölümde ise 30 soruluk bir anket yöntemi ile uygulanmıştır. SPSS 23 paket programından yararlanılmıştır. Verilerin güvenilirliği 0,862 ile çok güvenilir sonuçlar elde etmişlerdir. T-testi uygulamışlardır. X kuşağı genel açıdan örgütsel bir tutum içinde iken Y kuşağı ise sessizlik düzeyi içinde bir tutum sergilemiştir. Sonuç olarak çalışmanın literatüre en büyük katkısı işverenlerin tutum ve davranışlarını sergilemelerinde X ve Y kuşağının farklılık göstermesine sebep olmuştur. Y kuşağında bulunan bireylerin X kuşağında bulunan bireylerden daha sessiz olduğu ortaya koymuşlardır (Gündüz & Pekçetaş, 2018).

Yelgen ve Uyar (2018), “Muhasebe eğitimi ve Y kuşağı bu araştırmada kuşaklar arası farklılıkların sınıflandırılması ile Y kuşağını farkı” adlı çalışmalarında, Y kuşağının muhasebe hakkında algısı, ders ve tekniklerinin ne düzeyde olduğunu görmeyi amaçlamışlardır. Y kuşağındaki öğrencilere muhasebe dersi, yöntem ve teknikleri yönelik bir anket uygulamışlardır. Araştırmanın örneklemini Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi’ndeki 4. sınıf talebeleri oluşturmaktadır. Gönüllülük esasına göre 249 talebe ankete katılmış ve T testi, One Way Anova analizleri yapılarak, anlamlılık düzeyi %95 anlamlı bir farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Katılan talebelerin %73,9’u Turizm İşletmeciliği, %12’si İşletme, %13,7’si Uluslararası Ticaret ve %53 ise Ekonomi ve Finans bölümü talebelerden oluştuğu, kuşakların özelliklerine dikkat edilmesi gerektiği, ders gören talebelerin öğretim üyelerini kabul etmesinin önemli olduğu, aynı zamanda derslerde teknolojik materyaller kullanılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır (Yelgen & Uyar, 2018).

Akbaş, Bozkurt, Demirhan ve Yazıcı (2019), “Y kuşağı perspektifinden muhasebe mesleği: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerine yönelik bir araştırma” isimli çalışmalarında, Y kuşağındaki öğrencilerin muhasebe mensuplarına yönelik algılarını incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın örneklemini Türkiye’deki İİBF, İşletme Fakültesi, Siyasal Bilimler Fakültesi, İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi ve Ticari Bilimler Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Yapılan analizler sonucunda güvenilirlik oranı 0,914 çıktığı, 0,70’in üzerinde olduğu için “yüksek derecede güvenilir” olduğu ortaya çıkmıştır. Cinsiyete bakıldığında kız öğrencilerin muhasebe algısının etik boyutu, erkek öğrencilere göre daha az olduğu, sonuçta teknolojinin ve hukuk düzenindeki değişikliklerin muhasebe mesleğine olan öneminin artırdığı, bunun yanı sıra muhasebe öğrencilerinin demografik özelliklerinde farklılık gösterdiği, Y kuşağının ilerleyen dönemde daha aktif bir rol alacağı, muhasebe algısı etik boyutunda cinsiyet farklılığının olduğu tespit edilmiştir (Akbaş, Bozkurt, Demirhan, & Yazıcı, 2019).

Apalı, Ertürk ve Acun (2019), “Muhasebe eğitimi alan ve almayan öğrencilerin muhasebe mesleği ve muhasebe meslek mensuplarına karşı bakış açılarının karşılaştırmalı incelenmesi: SDÜ (Süleyman Demirel Üniversitesi) örneği” isimli çalışmalarında SD Ü’deki muhasebe, işletme ve ilahiyat öğrencilerinin muhasebe bakış açılarındaki farklılıklarını araştırmayı amaçlamışlardır. Gönüllülük esasına dayanarak toplamda 420 öğrenciye anket uygulaması yapmışlardır. One Way Anova, güvenilirlik analizi, Post Hoc testleri ile analizler yapılarak, araştırmada 2 hipotez ortaya koymuşlardır. Güvenilirlik testinde %90,4’le yüksek güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Oluşturulan iki hipotezin de kabul edilip, öğrenci gruplarında farklılık olduğunu, ilahiyat öğrencilerinin muhasebe mensuplarını ve muhasebe mesleğini tam olarak bilmediklerini, muhasebe mesleğinde gelir düzeyinin az olduğu düşüncesini benimsedikleri, zor yanlarının yanı sıra eğlenceli bir meslek olduğunu, mesleğin eşit ve adalet kavramlarından uzak olduğunu, mesleği icra etmek için iş bulma olanağının az olduğu düşüncesi tespit edilmiştir (Apalı, Ertürk, & Acun, 2019).

Akdoğan ve Süklüm (2019). “Muhasebe meslek mensuplarının yaratıcı muhasebe algı düzeylerinin tespiti: Çorum ili uygulaması” adlı çalışmalarında muhasebe meslek mensuplarının, muhasebe etkinliklerinde nasıl algıladığını araştırmayı

amaç edinmişlerdir. Araştırmanın evrenini Çorum ilinde bulunan serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirler oluşturmaktadır. Araştırmada 89 anket yapılarak, T-testi, Kruskal- Wallis testi ve Tek Yönlü Varyans analizleriyle sonuçlara ulaşılmıştır. Güvenilirlik analizinde 0,761 ile güvenilir olduğu, muhasebe meslek mensuplarının açık olmayan beyanlarında mükelleflerine daha az vergi çıkarmak için etik dışı davrandıkları, mükelleflerin kasalarındaki nakit girdileri banka girdileriyle tutmadığını, yine bu konuda da etik dışı davranıldığı ortaya çıkmıştır. Yıllık işlemlerinde bilançonun normale göre daha az çıkarılmasının, mükelleflerin isteği doğrultusunda olduğu, cinsiyet ele alındığında anlamlı bir farkındalığın olduğu, muhasebe algısında kadın meslektaşların algısının daha yüksek olduğu, katılımcıların cinsiyet ve etkinlik yeri değişkenleriyle, yaratıcı muhasebe algıları arasında anlamlı farklılıkların bulunduğu tespit edilmiştir (Akdoğan & Süklüm, 2019).

Hatane, Willianto, Junaidi ve Jessica (2019), “Z kuşağı olarak lise öğrencilerinin bakışında muhasebe mesleğinin boyutları” isimli çalışmalarında, mevcut Z kuşağı olan lise öğrencilerinin muhasebe mesleği hakkındaki algılarını analiz etmeyi ve Endonezya’da, özellikle Doğu Java’daki ortaokullarda ilk kez yapılan öğrencilerin muhasebe mesleğine ilişkin algılarının araştırılmasına katkıda bulunmayı amaç edinmişlerdir. Faktör analizi ve tek yönlü Anova testleri kullanılarak verileri analiz etmişlerdir. Karşılaştırma testi, sınıf, bölüm, okul türü göstergelerinin yanı sıra yapı, hassasiyet, yalnızlık, ilgi ve diğer değişkenleri içererek, muhasebe mesleğine olan ilgi sosyal öğrencilerde (liselerden) ve işletme öğrencilerinde (meslek okullarında) bulunduğu tespit edilmiştir. Özel meslek ve devlet liselerindeki öğrencilerin muhasebe mesleğine ilgi duyma konusunda önem teşkil ettiği, muhasebe mesleğini seçmede öğrencilerin seçimini etkileyen faktörler ile ilgili bir araştırma konusu yapılabileceği sonuçlarına varılmıştır (Hatane, Willianto, Junaidi, & Jessica, 2019).

Rodiah, Ardianni ve Herlina (2019), “İç kontrol, muhasebe kurallarına uyum, yönetimi ahlaki ve örgüt kültürünün muhasebe hileleri üzerindeki etkisi araştırma” isimli çalışmalarında, muhasebe hilelerine yönelik iç kontrol, muhasebe kurallarına uyum, yönetim ahlaki ve örgüt kültürü çalışmalarını incelemeyi amaçlamışlardır. Bu çalışmanın evrenini, Riau eyaletindeki bölgesel mali ve varlık yönetimi ajansı (BPKAD) ofisindeki tüm çalışanlar oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemi 109 katılımcı ve rastgele seçilen kişilerden oluşmaktadır. Anket yöntemi kullanılarak

yapmışlardır. İç kontrol, muhasebe kurallarına uyum ve örgüt kültürü değişkenlerinin muhasebe hilelerini olumsuz yönde etkilediği, yönetim ahlakı değişkeni ise muhasebe hilelerini etkilemediği sonuçlarına ulaşılmıştır (Rodiah, Ardianni, & Herlina, 2019).

Sivrikaya (2019), “Alfa Kuşağı’nın kimya bilimine karşı algılarının incelenmesi: nitel araştırma” adlı çalışmasında Alfa kuşağında olan kişilerin beklentilerinin ne yönde olduğunu bilmeyi amaçlamıştır. 6-8 yaş arası Alfa Kuşağı talebelerine “Kimya Nedir?” sorusunu yöneltilecek, öğrencilerden cevabı çizimlerini beklemiştir. Çalışmada 14’ü kız talebe, 9’u erkek talebe olmak üzere 23 katılımcı yer almıştır. Alfa Kuşağının kimyayı anlatırken renk ayrımı yapmadan tüm renkleri kullandığı görülmüştür. Resimleri tanımlarken 19 farklı şekil kullanıldığı görülmüştür. Bu şekil ve renkler ana ve ara renklerden oluşmaktadır. Kimya dersinde gördükleri laboratuvar eşyalarını çizdikleri ve fabrika, eldiven, saat gibi materyallerden yararlanarak çizim yaptıkları, Alfalar için dijital teknolojinin olmadığı bir hayatın düşünülmediği ve eğitim sisteminde yeni reformlarla tekrardan ele alınması gerektiği ortaya çıkmıştır. Sosyal ağların, sanal laboratuvarların ve sanal sınıf ortamlarının öğrenme sürecine dâhil edilmesi ve eğitim sistemleriyle bütünleşmesi, tüm zamanların en dönüştürücü nesli olduğu söylenen Alfa Kuşağı için eğitim sisteminin yenilenmesi gerekli olduğu tespit edilmiştir (Sivrikaya, 2019).

Sukamulja, Meilita ve Senoputri (2019), “Nesil üzerinde yatırım kararı verme sürecinde pişmanlıktan kaçınma önyargısı, zihinsel muhasebe, aşırı güven ve risk algısı Y Yogyakarta'daki işçiler geleneksel finans teorisinde” isimli çalışmalarında davranışsal finans alanındaki araştırma makalelerinin gözden geçirilmesi yoluyla, yatırım karar verme sürecindeki çeşitli önyargıları incelemeyi amaçlamışlardır. Yatırımcıların beklenen fayda teorisine uygun olarak rasyonel karar verme beklentisi, davranışsal finansın, rasyonel bakış açısını ağır bir şekilde eleştirerek ve yatırımcıların yatırım kararları alırken rasyonellikten sapma eğiliminde oldukları ortaya çıkmıştır. Son zamanlarda yatırımcıların genellikle irrasyonel bir şekilde yatırım kararı verdikleri, karar genellikle rasyonel varsayımdan uzak yargılara dayandığı, aşırı güven ve risk algısının yatırım kararı verme üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu, deneyimli pişmanlık ve zihinsel muhasebenin olmadığı tespit edilmiştir (Sukamulja, Meilita, & Senoputri, 2019).

Fidan ve Ağırbaş (2020), “Muş Alparslan Üniversitesi Öğrencilerinin Genel Muhasebe Algılarına Yönelik Metaforlar” isimli çalışmalarında muhasebe dersinin ve muhasebe algısını metaforlar yardımıyla incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırma evrenini Muş Alparslan Üniversitesi’ndeki öğrenciler oluşturmaktadır. Gönüllü olarak 269 öğrencinin katıldığı anket ile muhasebe algısı metaforlarında (renk, hayvan, besin, mevsim, oyun, çiçek ve eşya) gibi farklı yönlerden inceleyerek, muhasebe dersini alan öğrenciler için dersin çok zorlayıcı karışık ve ağır bir eğitim olarak gördükleri tespit edilmiştir. Derslerin planlanmasında teknolojik programlardan yararlanılması ders akışı ve anlamının kolaylaşmasını sağlayacağı, dersi alan öğrencilerin seviyelerine uygun bir programlamanın yapılmasının gerekli olduğu, muhasebe dersleri ve diğer derslerdeki farklar ortaya konularak daha anlaşılır ve daha eğitici bir program çalışması yapılması hem öğrencilerin anlamasına hem de öğretim üyelerinin kendilerini daha kolay anlatmalarına yardımcı olacağı ortaya çıkmıştır. Genel muhasebe dersleri için yeni teknolojilerden yararlanılması öğrenci motivasyonunda artış olduğunu, öğrencilerin algısında, muhasebe dersi ile ön lisans ve lisans düzeyinde farklılık görüldüğü sonuçlarına varılmıştır (Fidan & Ağırbaş, 2020).

Temelli (2020), “Meslek Yüksekokulu muhasebe ve vergi programı öğrencilerinin muhasebe meslek etiği algısı: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi” isimli çalışmada, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi’ndeki öğrencilerinin muhasebe etiği hakkında demografik soruları incelemeyi amaçlamıştır. Gönüllülük esasıyla 46 anket yapılarak, anketlerin güvenilirliği 0,807 olarak güvenilir olarak bulunmuştur. Meslek etiği algıları, orta düzey olarak belirlenirken, cinsiyet, yaş vb. özellikler incelendiğinde anlamlı bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Muhasebe meslek etiği konularında ve derslere daha fazla önem verilmesi gerektiği, Türkiye’de etik kurallara fazla önem verilmediği, en az katılımın da bu soruda olduğu görülerek, farkı bir çalışmada da aynı sonuçlara ulaşıldığı, öğrencilerin bitirmiş oldukları liselerin, etik kurallar çerçevesinde anlamlı bir farklılık olduğu, öğrencilerin sınıf farklılıklarında etik kuralların, Türkiye’deki yasal düzenleme ile ilgili sorularda da farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin okudukları farklı sınıflara göre meslek mensuplarının kanun önünde mükelleflerine karşı haklarını koruması ile anlamlı bir farklılık olduğu, meslek etiğinin muhasebe açısından ilerleyen dönemlerde önem arz ettiği ve mükelleflerin yeterli bilgi

ışığında vergi ve diğer hususlarda daha özenli davranması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır (Temelli, Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Programı Öğrencilerinin Muhasebe Meslek Etiği Algısı”, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi’nde Bir Araştırma, 2020).

Tarsuslu ve Koçyiğit (2020), “Üniversite öğrencilerinin yeşil muhasebe konusundaki algıları ve farkındalıkları: bir üniversite örneği” isimli çalışmalarında yeşil muhasebe hakkında bilgi ve algıları ile demografik özelliklerin belirlenmesini amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Erzincan Binali Yıldırım Üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Anket 215 öğrenciye yapılarak, Normal Dağılım, Kolmogorow Smirnow ile Shapiro Wilk testiyle analiz yapmışlardır. Öğrencilerin yeşil muhasebeye ilişkin bilgi ve algıları incelendiğinde sağlık yönetimi öğrencileri ile işletme öğrencileri arasında farklılık olduğu, bu farklılığın işletme öğrencilerinin aldıkları muhasebe derslerinin sağlık yönetimi öğrencilerine göre çeşitliliğinin artmasından kaynaklandığı, muhasebe derslerinin sayısı ve içeriği yeşil muhasebe konusunda farkındalık oluşturduğundan bu derslerde yeşil muhasebe konusuna özel önem verilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Aynı zamanda muhasebe öğrencilerinin lisans yıllarında staj veya çalışma durumları incelendiğinde, muhasebede staj yapan veya çalışan öğrencilerin yeşil muhasebe bilişlerinin ve farkındalıklarının geliştiği ve bu nedenle öğrencilerin lisans öğrenimleri sırasında muhasebe alanında staj yaptıkları için yeşil muhasebe bilgi düzeylerinin geliştirilebileceğine inandıkları, sürdürülebilir kalkınma, daha yaşanabilir bir çevre, temiz üretim ve bugünün kaynaklarının gelecek nesillere aktarılmasında önemli rolü oynayan üniversite öğrencilerinin yanı sıra geleceğin işletmeci, yönetici veya muhasebeci adayları da yeşil muhasebeyi destekledikleri, çevreye daha duyarlı öğrenciler yetiştirmek için muhasebe müfredatı içerisinde gerekli yeşil muhasebe veya çevre muhasebesi eğitiminin verilmesi gerektiği tespit edilmiştir (Koçyiğit & Tarsuslu, Üniversite Öğrencilerinin Yeşil Muhasebe Konusundaki Algıları Ve Farkındalıkları: Bir Üniversite Örneği, 2020).

Espinosa-Pike, Aldazabal ve Barrainkua (2021), “İşletme lisans öğrencilerinin denetim algısı: yakınlık ve bilginin denetçi stereotipi üzerindeki etkisi” isimli çalışmalarında, lisans öğrencilerinin denetimle ilgili kalıp yargılarını, mesleğe ve mesleğin kaynaklarına ilişkin bilginin kalıp yargı üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamışlardır. Tasarım, yöntem, yaklaşım gibi birçok unsura bakılarak, İspanya'daki

21 yükseköğretim kurumunda, 360 lisans işletme öğrencisine dağıtılan bir anket yapmışlardır. İşletme lisans öğrencilerinin, denetçileri yetkin ve etik bulduklarını denetimin, yüksek sorumluluk gerektiren ve topluma önemli katkılar sağlayan ilginç ve titiz bir faaliyet olarak görüldüğünü, öğrencilerin denetim kariyerinin zor olduğunu ancak mesleki gelişime katkı sağladığını, meslek hakkında daha fazla bilgiye sahip olmanın öğrencilerin mesleğe ilişkin algılarını iyileştirmesinden faydalanabileceğini, lisans eğitimi boyunca denetim derslerinin verilmesi ve lisans eğitiminin ilk yıllarında mesleğin görünürlüğünü artırmaya yönelik ilgili faaliyetler, denetçi iyileştirerek, öğrencilerin bu mesleğe girme niyetlerini artırdıklarını tespit etmişlerdir (Espinosa-Pike, Aldazabal, & Barrainkua, 2021).

Çalık, Demirci ve Bozdoğan (2021), “Endüstri mühendisliği öğrencilerinin maliyet muhasebesi dersine ve dersi veren öğretim üyesine yönelik algıları” isimli çalışmalarında, pandemi ve diğer zor durumlarda endüstri mühendislikteki öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik algısını öğrenmeyi amaçlamışlardır. Çalışmanın evrenini Kütahya Dumlupınar Üniversitesi mühendislik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada 139 öğrenciye anket yapılarak, analiz sonucunda güvenilirliğin 0,888 ile çok güvenilir olduğu bulunmuştur. Öğretim üyelerinin yüz yüze eğlenceli ders işlediğinde, derslerin daha anlaşılır olduğu fakat uzaktan eğitimde kameralar kapalı olduğu için konunun daha zor şekilde öğrencilere aktarıldığı, öğretim üyeleri ders esnasında soru sormadıkça, Z kuşağının derse katılmadığı, endüstri mühendisliğinde okuyan öğrencilerin maliyet muhasebesi ve diğer muhasebe derslerine etkin bir şekilde katılmaları ileride sektör bazlı çalışmalarda onlara yardımcı olacağını düşündükleri, öğrencilerin derslere olan tutum ve davranışları, öğretim üyesinin ders işleme yönteminden daha çok olgunluk düzeyine önem verdiği, endüstri mühendislik bölümünde okuyan öğrencilerin maliyet muhasebe derslerine ve bu derslere giren öğretim üyeleriyle doğrudan ilişkide olduğunu gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır (Çalık, Demirci, & Bozdoğan, 2021).

Demirel (2021), “Çalışma hayatında geleceğin insan kaynağı: alfa kuşağı” adlı çalışmasında X, Y ve Z kuşaklarının çalıştığı işlerde Alfa kuşağının nasıl bir tutum içinde olduğunu araştırmayı amaçlamıştır. Çalışma hayatına atılmayan alfa kuşağının hakkında çok fazla bilgi olmadığı, diğer kuşakları nasıl bir nesil ve yeni oluşacak bir

Çalışma hayatının nasıl olacağı hakkında diğer kuşaklara bilgi vereceği, alfa kuşağının teknoloji ile bağı diğer kuşaklara göre daha geliştiği, bu durumun da çalışma hayatında teknolojiyi daha aktif kullanırken iş gücünden daha az yararlanmak istedikleri, daha rahat koşullar ve esnek saatlerde çalışmak istedikleri ortaya çıkmıştır. Alfa kuşağında bulunan bireylerin sosyal açıdan daha fazla kendilerine zaman ayırmak istedikleri ve teknoloji sayesinde daha hızlı öğrendikleri, bu durumunda X, Y ve Z kuşağına göre çalışma hayatında daha rahat bir çalışma istedikleri tespit edilmiştir (Demirel, 2021).

Halim (2021), “Z kuşağı lisans öğrencileri arasında muhasebenin oyun tabanlı öğrenimine ilişkin algılar” isimli çalışmasında, Z kuşağı lisans öğrencileri için oyun tabanlı öğrenme yöntemlerinin algılanan etkinliğini araştırmayı ve finansal muhasebe dersi alan muhasebe ğrencilerinin algılarını belirlemeyi ve daha sonra muhasebe dersinin oyun tabanlı öğrenmesini etkileyen faktörleri incelemeyi amaçlamaktadır. Öğrencilere oyun tabanlı öğrenme yöntemini tamamladıktan sonra oyun tabanlı öğrenme algısını ölçmek için bir anket kullanmıştır. oğunluğunun oyun tabanlı öğrenmeyi etkili bir ğretim yöntemi olarak algıladıklarını ve oyun tabanlı öğrenmenin onları daha iyisini yapmaya motive ettiği, eleştirel düşünmeyi ve ekip çalışmasını teşvik ettiği, cinsiyet ve dersi kaç kez aldıkları gibi faktörlerin algıdaki farklılığı açıklamada istatistiksel olarak anlamlı olmadığını da tespit edilmiştir. Ayrıca, algı ile öğrencilerin sınav puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğu, özellikle öğrencinin öğrenme algısı ve oyun tabanlı öğrenmesini etkileyen faktörler konusunda eğitimciler için değerli bilgiler sağlayacağı sonuçlarına ulaşılmıştır (Halim, 2021).

Özer ve Esmeray (2021), “Muhasebe meslek mensuplarının adli muhasebeciliğe ilişkin farkındalık ve algı düzeyleri farklılıkları” adlı çalışmalarında muhasebecilerin adil algı konusunda, adil muhasebe mesleğinde demografik özellikleri ile farklılık olup olmadığını incelemeyi amaç edinmişlerdir. Araştırmanın evrenini Kayseri ilindeki mali müşavirler oluşturmaktadır. Toplamda 210 kişiye anket uygulanarak, Normallik Testi, One Way Anova ve frekans dağılımları analizleri sonuçlarında yaş grupları ve deneyimler arasında anlamlı farklılıkların olduğunu tespit etmişlerdir. Araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının ortalama farkındalık ve algısı 31-45 yaş aralığında olanlar ile 11-25 yıl deneyime sahip olanlarda, diğer gruplara göre daha yüksek olduğu, başlıklara ilişkin bilişsel ortalamalar arasında anlamlı farklılıklar

bulunurken, algısal ortalamalar arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı, denetçi unvanına sahip muhasebe meslek mensuplarının ortalama düzeyi, diğer unvanlara sahip muhasebecilerden daha yüksek olduğu sonuçlarına varılmıştır (Özer & Esmeray, 2021).

Sönmez ve Altınışik (2021), “Muhasebe ve finans eğitimi alan öğrencilerin muhasebe mesleğine bakış açılarının ve mesleğe yönelme eğilimlerinin incelenmesi: Kastamonu Üniversitesi örneği” isimli çalışmalarında, Kastamonu Üniversitesi’nde okuyan lisans öğrencilerinin muhasebe mesleği ve muhasebeye olan bakış açılarını ortaya koymayı amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya 262 öğrenci katılmıştır. Kolmogorov-Smirnov, Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis H testleriyle analiz edilen ve güvenilirlik düzeyi %81,4 aralığında güvenilir bulunmuştur. Öğrencilerin yaş aralığı, 20-30 olduğu, muhasebe öğrencilerinin not ortalamalarının 2.00-2.99 aralığında orta düzey bir seviyede olduğu, araştırmadaki öğrencilerin her hangi bir kurum veya kuruluştaki staj yapmadıkları ve yakın çevrelerinde muhasebe meslek mensuplarında bulunmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin aklına ilk gelen ünvan SMMM ve YMM olduğu, öğrencilerin büyük bir kısmının muhasebe algısı düzen ve disiplin konularında aynı düşündüğü, üniversitedeki öğrencilerin muhasebe mesleğine karşı tutumlarında %57,7’sinin muhasebe mesleğine karşı pozitif düşünceye sahip olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Sönmez & Altınışik, 2021).

Durmuş ve Mustafa (2022), “Üniversite öğrencilerinin muhasebe ders algılarının vergi bilinç düzeyleri ile ilişkisi: Aksaray Üniversitesi’nde” isimli çalışmalarında, talebelerin muhasebe algısı ve vergi hakkındaki bilgilerini incelemeyi amaç edinmişlerdir. Toplamda 353 anket yapılan ve güvenilirlik analizinde 0,882 ile güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Mann Whitney-U ile Kruskal Wallis-H test yöntemi yardımı ile analiz yapmışlardır. Yapılan çalışmada muhasebe dersi farkındalığı ile vergi bilinci arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılan regresyon analizinde %2 gibi daha düşük ancak anlamlı bir ilişkinin gözlemlendiğini ortaya çıkarmışlardır. Düşük korelasyonun nedenleri ayrıntılı niteliksel araştırmalarla belirlenerek daha spesifik ve ayrıntılı bilgi edinilmesine, dolayısıyla vergi bilincinin artırılmasına neden olduğu ortaya çıkmıştır. İnsanların ana gelir kaynağı olan vergilendirmenin etkinliğinin artırılmasına yardımcı olabileceği, muhasebe derslerini verenlerin ve vergi politikasını

oluşturanların öğretim sürecinde muhasebe dersi içeriği ve vergi konularını açıklamada daha aktif olmalarının faydalı olabileceği yönünde sonuçlar tespit edilmiştir (Durmuş & Ay, 2022).

Jordan, Kaplan ve Samuels (2022), çalışmalarında, öğrencilerin doğuştan gelen yaratıcılıkları ile eğitim algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi, muhasebe mesleği ve muhasebe alanında uzmanlaşma kararlarının, ne ölçüde olduğu ve muhasebeye giriş dersindeki öğrencilerin algısının nasıl değiştiğini araştırmayı amaç edinmişlerdir. Öğrencilerin mesleğe ilişkin geleneksel görüşlere sahip olduğunu ve bunun da derslerine olan ilgilerini azalttığı, işletme ve muhasebe öğrencilerinin diğer öğrencilere göre daha az yaratıcı olma eğiliminde olduğu, daha modern görüşlere doğru değişen algılara rağmen öğrencilerin bu bölüme yöneldiği, meslekteki hassasiyet, titizlik algılarının ve giriş kursundaki ağır iş yükü, yaratıcı kişiliklerin cesaretini kırdığı sonuçlarına ulaşılmıştır (Jordan, Kaplan, & Samuels, 2023).

Reschiwati, Mohamad Yoga (2022), “Z kuşağı muhasebe öğrencileri: algılarını ne etkiliyor? Kamu muhasebecisi olarak kariyer seçimleri hakkında?” isimli çalışmalarında, muhasebecilerin ne iş ile ilgilendikleri, mesleklerini nasıl icra ettiklerini ne düzeyde algıladıkları araştırmayı amaçlamışlardır. COVID-19 salgını döneminde gerçekleştirilen araştırmanın, yaş aralığı 20 ila 23 arasında olan, son dönemdeki Z kuşağı muhasebe öğrencilerine anket dağıtılarak, toplamda 75 kişiye ulaşılmıştır. Z kuşağı muhasebe öğrencilerinin kariyer seçiminin öğrenme yaklaşımı ve motivasyon faktörlerinden olumlu yönde etkilendiğini ancak çalışma ortamı, işgücü piyasası hususları ve finansal ödüllerden etkilenmediği ortaya çıkmıştır. Muhasebe öğrencilerinin, bu konudaki bilgi eksikliği nedeniyle çalışma ortamı, piyasa düşünceleri ve finansal ödüller açısından hala tereddüt yaşadığı veya kararsız kalmayı tercih ettikleri tespit edilmiştir (Reschiwati, 2022).

Temelli ve Güneş (2022), “Muhasebe alanında lisansüstü eğitim veren öğretim üyelerinin öğrenci intihallerine ilişkin algı ve tutumları” adlı çalışmalarında, Türkiye’de bulunan muhasebe derslerine giren öğretim üyelerinin öğrencilerin alıntı yaparken intihale yönelik algısı ve davranışlarını incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın evrenini Türkiye’de faaliyette bulunan öğretim üyeleri oluşturmaktadır. Muhasebe alanında faaliyet gösteren 55 öğretim üyesine anket yöntemi ile

ulaşmışlardır. Öğrencilerin intihallerini ve algılarını ölçmeye yönelik hazırlanan ankette, toplam 18 soru bulunmaktadır. Güvenilirlik analizinde 0,817 ile güvenilir sonuçlara ulaşmışlardır. Bu sorunun çözümünde hem üniversitelere hem de öğretmenlere önemli sorumluluğun düştüğü, öğrencilere "Bilimsel araştırma yöntemleri" herhangi bir ön lisans, lisans veya yüksek lisans eğitiminde olmazsa olmazdır. "Yayıncılık Etiği" dersi verilmesi gerektiği, bu dersin zaten ortaöğretim kurumları müfredatlarında yer almasının ve zorunlu ders haline getirilmesini tavsiye ettikleri sonucuna ulaşılmıştır (Temelli & Güneş, 2022).

Literatür taramasında muhasebe algısına yönelik yapılan çalışmaların neredeyse büyük çoğunluğu sıralanmıştır. Fakat Burdur İlinde yapılan kuşaklar arası muhasebe mesleğine bakış açısının araştırılması ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanılamamıştır. Böylece bu çalışmanın ortaya çıkarılması literatüre katkı sağlayacağı düşünölmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA

3.1. Araştırma Metodolojisi

Bu başlık altında ilk olarak araştırmanın konusu, amacı, veri toplama ve analiz teknikleri, kapsam ve sınırlılıkları ile araştırmanın evren ve örnekleme hakkında bilgi verildikten sonra araştırmanın hipotezleri, veri analizleri, güvenilirlik ve normal dağılım analizleri ile ilgili başlıklar yer almaktadır.

3.1.1. Araştırmanın Konusu

Baby Boomers Kuşağı 1946-1964 yılları arasında doğan kişileri kapsamaktadır. Bu kuşağa patlama kuşağı da denilmektedir. Rekabetçi, politik, çalışkan bir özelliğe sahiptirler. İşkolik etikleri ile tanınan boomers her şeyi yaparak işi bitirip, ilerlemek gerektiğini savunurlar. İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonraki nüfus patlaması yıllarında doğan 1 milyar bebekten dolayı 'Baby Boomers Kuşağı' olarak isimlendirildikleri bilinmektedir. X kuşağı 1965-1979 yılları arasında doğan kişileri kapsamaktadır. Bireyci, sadakatsiz, en zorlayıcı olarak kabul edildikleri bilinmektedir. Genellikle kurumsal ilişkiyi görüntüleme bir ön yükleme olarak inşa etmektedirler. Y kuşağı 1980 ve 1999 yılları arasında doğan kişileri kapsamaktadır. Özgürlüğüne düşkün, marjinal, otoriteye meydan okuyan, teknoloji hayranı olan gençlerden oluşan bu nesil; aynı zamanda küreselleşen bir ekonomi ve kültürlerarası etkileşimin arttığı bir dönemi kapsamaktadır. Teknolojik bir çağda olgunlaşmaktadır. Karmaşıklıklar, ekonomik dalgalanmaların olduğu, bireysel/girişimci refahları olduğu görülmektedir. Z kuşağı 2000 yılından sonrası doğan kişileri kapsamaktadır. Dijital kuşak olarak da bilinmektedir. Bu kuşağın kendilerine olan özgüveni yüksektir. Analitik ve hızlı düşünme metotları oldukça yüksektir. Alfa kuşağı, teknolojinin tam ortasında doğmuş ve teknoloji konusunda yüksek bilgiye sahip olan "dijital yerliler" olarak tanınmaktadır.

X, Y, Z ve Afa Kuşakları arasında muhasebe mesleğinin nasıl bir algıda olduğu araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Muhasebe meslek mensuplarının iş konusundaki tutum ve davranış yöntemlerinin nasıl algılandığı ve meslek mensuplarının meslekteki etik kurallara ne ölçüde önem verdiği araştırılmaktadır. Bu durumlara bağlı

olarak, Burdur illerindeki yukarıda da tanımlanan Baby Boomers, X, Y ve Z kuşağı bireylerin muhasebeci ve muhasebe meslek mensubuna karşı bakış açılarının tespit edilmesi tez çalışmasının konusunu oluşturmaktadır.

3.1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, farklı kuşakların muhasebe anlayışlarını incelerken özellikle kayıp kuşaktan başlayarak kuşaklar arası algı farklılıklarını sorgulamaktır. Muhasebe mesleği zaman içerisinde çeşitli değişimler göstererek, bu değişimler dönemin olaylarından, toplumsal yapısından ve devletin politika ve tutumlarından etkilenmektedir. Bu etkiler sonucunda muhasebe algısı bireyler arasında çeşitlilik göstermektedir.

Çalışmanın konusu doğrultusunda muhasebe mesleğinin X, Y, Z ve Alfa kuşakları arasında nasıl bir algı oluşturduğu ve bazı soruların da ortaya çıktığı görülmektedir. Bu soruların başında, muhasebe mesleği kuşaklar arasında nasıl algılanmaktadır? Muhasebe meslek mensupları iş konusunda kanunlara uyuyor mu? Muhasebe meslek mensupları etik kurallara uygun davranışlar içinde mi? Muhasebe meslek mensupları ne ölçüde devlete sorumlu? Muhasebe meslek mensupları toplumda değer gören ve tercih edilen bir meslek mi? Muhasebe meslek mensupları ne ölçüde mükelleflerine karşı sorumlu? gibi soruların yanıtlarının aranması, kayıp kuşaktan başlayarak alfa kuşağına kadar uzanan geniş bir dönemi kapsayarak bu boyutların kuşaklar arasındaki değişkenliklerin incelenmesi çalışmanın amacı olarak belirlenmiştir.

3.1.3. Veri Toplama ve Analiz Teknikleri

Çalışmanın amacına uygun olarak belirlenen, literatür taraması gerçekleştirildiğinde muhasebe mesleğine olan algı araştırılmıştır. Bu doğrultuda zaman ve maliyet unsurları dikkate alınarak Burdur il, ilçe ve köylerinde bulunan X, Y, Z ve Alpha kuşakları araştırmanın örnekleme olarak belirlenmiştir. Çalışmanın evreninde Burdur il, ilçe ve köylerinde yaşayan 4.837 anket Google forms yöntemiyle, 475 adet anket ise yüz yüze yapılmıştır. Google forms yöntemi ile gönderilen anketlerden 898 kişiden geri bildirim alınmıştır. Bu anketlerin, 38 tanesi araştırmaya uygun görülmediği için araştırmaya dâhil edilmemiştir. 475 adet yüz yüze yapılan anketlerin 21 tanesi araştırmaya uygun görülmediği için araştırmaya alınmamıştır. Toplamda 1.373 anket yapılmıştır. Konu ile uygun olmayan anketler çıkarıldığında geriye 1.314 anket

kalmıştır. Çalışmanın evreni Burdur ili olarak belirlenmiş ve 1.314 anketten yararlanılarak araştırma yapılmıştır.

3.1.4. Araştırmanın Yöntemi

Burdur’da tesadüfi örneklem ile tespit edilen X, Y, Z ve Alpha kuşaklarının muhasebe meslek mensuplarına algısı anket yöntemi ile değerlendirilmektedir. Burdur il, ilçe ve köylerinde yaşayan 4.837 anket Google forms yöntemi ile gönderilmiştir. 475 adet anket ise ziyaret edilerek yüz yüze anket uygulaması gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Ancak kişilerin zaman sorunu, ilgisizlik, yapmak istememesi gibi nedenlerden dolayı yüz yüze anket uygulaması 454 kişiye gerçekleştirilmiştir. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik özellikleri içeren 8 soru, ikinci bölümde ise muhasebe algısına yönelik 25 ifade bulunmaktadır. Bu sorular 5’li likert ölçeğinden yararlanılarak hazırlanmıştır. Araştırma amacına uygun olarak toplanan veriler frekans dağılımına tabi tutularak ortaya çıkan sonuçlarda “Güvenilirlik Analizi, Normallik Testi, One Way Anova” testleri yapılmıştır.

3.1.5. Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

Araştırmanın kapsamı üç başlık ile belirlenmiş ve araştırma gerçekleştirilirken bazı sınırlılıklar getirilmiştir. Öncelikle araştırma verilerinin toplanacağı yer Burdur ili olarak belirlenmiştir. Veriler 2023 yılının ilk altı ayında elde edildiği için bu zaman dilimi araştırmanın zaman sınırını oluşturmaktadır. Ayrıca işletme maliyetlerini ve yaşam seyrini etkileyen diğer konular araştırma kapsamı dışında bırakılarak sadece muhasebe meslek algısı konusu araştırılmış ve bu husus da konu sınırı olarak belirlenmiştir.

3.2. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmanın konusu ve amacı doğrultusunda hazırlanan hipotezler aşağıda sıralanmıştır;

H1. Burdur ilinde ikamet eden X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının, muhasebe mesleğinin yetki ve sorumluluklarına bakış açısının gruplar arasında farklılaşması istatistiksel olarak anlamlıdır.

H2. Burdur ilinde ikamet eden X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının, muhasebe mesleğine ve yaptığı işin niteliğine bakış açısı gruplar arasında farklılaşması istatistiksel olarak anlamlıdır.

H3. Burdur ilinde ikamet eden X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının, muhasebe meslek mensuplarının yaptığı iş niteliği açısından toplum bakış açısı, gruplar arasında farklılaşması istatistiksel olarak anlamlıdır.

H4. Burdur ilinde ikamet eden X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının, ülkedeki muhasebe mesleğinin iş niteliği açısından bakış açısının gruplar arasında farklılaşması istatistiksel olarak anlamlıdır.

H5. Burdur ilinde ikamet eden X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının muhasebecilerin mesleki yeterliliğine bakış açısının gruplar arasında farklılaşması istatistiksel olarak anlamlıdır.

Bu hipotezlerin analizleri devam eden kısımda yapılmaktadır.

3.3. Verilerin Analizi ve Bulguları

Çalışmada elde edilen veriler kullanılarak güvenilirlik analizi, ortalama, normallik dağılımı ve One Way Anova analizleri ile tanımlayıcı soruların frekans ve yüzde dağılımları devam eden başlıklarda verilecektir.

3.4. Güvenilirlik Analizi

Çalışmada hazırlanan anket sorularının güvenilirlik analizi sonuçları Tablo 8’de verilmektedir.

Tablo 8: Güvenilirlik Analizi Sonuçları

	N of Items	Cronbach's Alpha
H1 Grubu	5	0,806
H2 Grubu	5	0,841
H3 Grubu	5	0,738
H4 Grubu	5	0,808
H5 Grubu	5	0,904
Toplam	30	0,904

X, Y, Z ve Alpha kuşakları arasında yapılan muhasebe algısına yönelik olan çalışmada güvenilirlik analizi incelendiğinde H1 grubunu beş sorusuna yapılan Cronbach's Alpha değeri olarak 0,806 ile yüksek derecede güvenilir olduğu tespit edilmiştir. H2 grubunu beş sorusuna yapılan Cronbach's Alpha değeri olarak 0,841 ile yüksek derecede güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. H3 grubunu beş sorusuna yapılan Cronbach's Alpha değeri olarak 0,738 ile güvenilirdir. H4 grubunu beş sorusuna yapılan Cronbach's Alpha değeri olarak 0,808 ile yüksek derecede güvenilir olduğu tespit edilmiştir. H5 grubunu beş sorusuna yapılan Cronbach's Alpha değeri olarak 0,904 ile yüksek derecede güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Bütün anket soruları ele alındığında 33 soruda yapılan Cronbach's Alpha değeri olarak 0,904 ile yüksek derecede güvenilir olduğu tespit edilmiştir. Bu değer ölçeğin sonuçları $\alpha > 0,700$ olduğu için (Kalaycı, 2009) ölçeğin yüksek derecede güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

3.5. Normallik Testleri

Araştırmaya konu anket formu sorularının normallik testi incelenmiştir. Normallik testi hangi analizin uygun olduğunu belirlemeye yardımcı olmaktadır. Araştırma ölçek sorularından elde edilen veriler Tablo 9'da gösterilmektedir.

Tablo 9: Araştırmada Normal Dağılım Analizleri

Normal Dağılım	Skewness		Kurtosis	
H1 Hipotezi	-0,765	0,067	0,021	0,135
H2 Hipotezi	-0,315	0,067	0,332	0,135
H3 Hipotezi	-0,355	0,067	0,354	0,135
H4 Hipotezi	-0,756	0,067	0,523	0,135
H5 Hipotezi	-0,556	0,067	0,062	0,135

H1 hipotezi analiz sonuçlarında Skewness (çarpıklık) değeri, -0,765 ve Kurtosis (basıklık) değeri, 0,021 olarak, H2 hipotezi analiz sonuçlarında Skewness (çarpıklık) değeri, -0,315 ve Kurtosis (basıklık) değeri, -0,332 olarak, H3 hipotezi analiz sonuçlarında Skewness (çarpıklık) değeri, -0,355 ve Kurtosis (basıklık) değeri, 0,354 olarak hesaplanmıştır. H4 hipotezi analiz sonuçlarında Skewness (çarpıklık) değeri, -

0,756 ve Kurtosis (basıklık) değeri, 0,523 olarak, H5 hipotezi analiz sonuçlarında Skewness (çarpıklık) değeri, -0,556 ve Kurtosis (basıklık) değeri, 0,062 olarak hesaplanmıştır. Analiz sonuçları basıklık ve çarpıklık değerlerinin Tabachnick ve Fidell (2013)'e göre +1,50 ve – 1,50 aralığında olması verilerin normal dağılması olarak kabul edilmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu başlık altında çalışmaya ait frekans dağılımları ve One Way Anova analizleri ile ilgili tablo ve yorumları yer almaktadır. Bu araştırmada, Dr. Öğr. Üyesi Hasan Şenol'un hocamızın anket ölçeği kullanmamıza izin vermesi sayesinde anketten yararlanılmıştır.

4.1. Araştırmanın Tanımlayıcı Verilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Çalışmaya katılan kişilerin tanımlayıcı ifadeleri cinsiyet, doğum tarihi, eğitim durumları, çalışma durumları, medeni durumları, yaşadığı yer, aylık geliri ve ailede muhasebe meslek mensubu var mı sorularını kapsayan verilerin frekans ve yüzdelik dağılımları ile elde edilen verilerin sonuçları tablo 10'da görülmektedir.

Tablo 10: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımları.

	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	459	34,9
	Erkek	855	65,1
	Toplam	1.314	100

Tablo 10 incelendiğinde, araştırmaya toplam 1.314 kişi katılmıştır. Katılımcıların %34,9'u (459 kişi) kadın, %65,1'i (855 kişi) erkekten oluştuğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 11: Katılımcıların Yaş Grubu Dağılımı.

	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Kuşaklar	X Kuşağı	177	13,5
	Y Kuşağı	300	22,8
	Z Kuşağı	563	42,8
	Alpha Kuşağı	274	20,9
	Toplam	1.314	100

Tablo 11 incelendiğinde, %13,5'i (177 kişi) X kuşağı, %22,8'i (300 kişi) Y kuşağı, %42,8'i (563 kişi) Z kuşağı ve %20,9'u (274 kişi) Alpha kuşağı katılımcının sayıları ve yüzde oranları verilmiştir. En yüksek katılımcı Z kuşağıdır.

Tablo 12: Katılımcıların Eğitim Durumu Dağılımı.

	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Eğitim Durumu	İlkokul	82	6,2
	Ortaokul	88	6,7
	Lise	330	25,1
	Ön lisans	220	16,7
	Lisans	432	32,9
	Lisansüstü	162	12,3
	Toplam	1.314	100

Tablo 12'de katılımcıların, %6,2'si (82 kişi) ilkokul mezunu, %6,7'si (88 kişi) ortaokul mezunu, %25,1'i (330 kişi) lise mezunu, %16,7'si(220 kişi) ön lisans mezunu, %32,9'u (432 kişi)lisans mezunu ve %12,3'ü (162 kişi) lisansüstü mezunu olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 13: Katılımcıların Meslek Dağılımları.

	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Meslek Dağılımı	Öğrenci	214	16,3
	Çiftçi	25	1,9
	Kamu sektör çalışanı	142	10,8
	İşsiz	73	5,6
	Esnaf	157	11,9
	Memur	281	21,4
	Özel sektör çalışanı	213	16,2
	İşçi	61	4,6
	Emekli	148	11,3
	Toplam	1.314	100

Tablo 13 incelendiğinde, katılımcıların %16,3'ü (214 kişi) öğrenci, %1,9'u (25 kişi) çiftçi, %10,8 (142 kişi) kamu sektör çalışanı, %5,6'sı (73 kişi) işsiz, %11,9'u (157 kişi) esnaf, %21,4'ü (281 kişi) k memur, %16,2'si (213 kişi) özel sektör çalışanı, %4,6'sı (61 kişi) işçi, %11,3'ü (148 kişi) kişi emekliden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 14: Katılımcıların Medeni Durum Dağılımı.

	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Medeni Durum	Evli	802	61
	Bekâr	512	39
	Toplam	1.314	100

Tablo 14 incelendiğinde, katılımcıların medeni durumlarının %61'i (802 kişi) evli ve %39'u (512 kişi) bekâr katılımcılardan oluştuğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 15: Katılımcıların Yaşadıkları Yerlerin Dağılımı.

	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Yaşadığı Yer	Şehir merkezi	1.007	76,6
	İlçe merkezi	245	18,6
	Köy/Kasaba	62	4,7
	Toplam	1.314	100

Tablo 15'te, katılımcıların yaşadığı yerler incelendiğinde %76,6'sı (1.007 kişi) şehir merkezinde, %18,6'sı (245 kişi) ilçe merkezinde ve %4,7'si (62 kişi) köy/kasabada yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 16: Katılımcıların Aylık Gelir Dağılımı.

	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Aylık Gelir	8.506 TL ve altı	290	22,1
	8.507 TL-10.000 TL	255	19,4
	10.001 TL-15.000 TL	254	19,3
	15.001 TL-20.000 TL	256	19,5
	20.001 TL-25.000 TL	120	9,1
	25.001 TL ve üzeri	139	10,6
	Toplam	1.314	100

Tablo 16’da katılımcıların aylık geliri incelendiğinde %22,1’i (290 kişi) aldığı ücret 8.506 TL ve altı, %19,4’ü (255 kişi) aldığı ücret 8.507 TL-10.000 TL, %19,3’ü (254 kişi) aldığı ücret 10.001 TL-15.000 TL, %19,5’i (256 kişi) aldığı ücret 15.001 TL-20.000 TL, %9,1’i (120 kişi) aldığı ücret 20.001 TL-25.000 TL ve %10,6’sı (139) aldığı ücret 25.001 TL ve üzeri olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 17: Katılımcıların Yakınlarında Muhasebe Meslek Mensubu Bulunma Dağılımı.

	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Ailede Muhasebe Meslek Mensubu Var mı?	Evet	337	25,6
	Hayır	977	74,4
	Toplam	1.314	100

Tablo 17’de katılımcıların ailesinde muhasebe meslek mensubu olup olmadığı incelenmiştir. %25,6’sının (337 kişi) evet, %74,4’ünün (977 kişi) hayır cevabını verdiği tespit edilmiştir.

4.2. Araştırma Analiz Sonuçlarının Değerlendirmesi

Araştırmadaki son 25 soru, her biri 5'er soru olarak gruplandırılarak 5 hipotez oluşturulmuştur. Bu hipotezlerde her 5 soru için ANOVA testi yapılarak verilere ulaşılmıştır.

Tablo 18: X, Y, Z ve Alpha Kuşağı Katılımcılarının, Muhasebe Mesleğinin Yetki ve Sorumluluklarına Bakış Açısının Anavo Test Sonuçları

	Varyan s Kaynağ ı	N	X	SS	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Kuşakla r H1	X	177	3,0881	0,92289	1095,28	21,758	26,609	0,00
	Y	300	3,4433	0,81646				
	Z	563	3,4948	0,76369				
	Alfa	274	2,9803	1,14094				
	Toplam	1314	13,0066	3,64399				

Tablo 18’de X, Y, Z ve Alpha kuşaklarının muhasebe mesleğinin yetki ve sorumluluklarına bakış açısının farklı olup olmadığının araştırmada uygulanan One Way Anova test sonuçları yer almıştır. Muhasebe mesleğinin yetki ve sorumlulukları kuşaklar açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=13,0066$; $p<0,005$). H1 hipotezimin kabul edilmiştir.

Tablo 19: X, Y, Z ve Alpha Kuşağı Katılımcılarının, Muhasebe Mesleğinin Yetki ve Sorumluluklarına Bakış Açısının Post Hoc (Turkey) Test Sonuçları

Varyans kaynağı		Ortalama farkı	P
X kuşak	Y kuşak	-0,35520*	0,000
	Z kuşak	-0,40671*	0,000
	Alfa kuşak	0,10784	0,589
Y kuşak	X kuşak	0,35520*	0,000
	Z kuşak	-0,05152	0,849
	Alfa kuşak	0,46304*	0,000
Z kuşak	X kuşak	0,40671*	0,000
	Y kuşak	0,05152	0,849
	Alfa kuşak	0,51456*	0,000
Alfa kuşak	X kuşak	-0,10784	0,589
	Y kuşak	*	0,000
	Z kuşak	-0,51456*	0,000

Tablo 19’da X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının, muhasebe mesleğinin yetki ve sorumluluklarına bakış açısının post hoc (turkey) testiyle araştırılmıştır. Muhasebe yetki ve sorumluluk ile kuşaklar açısından farklılık gösterdiğini belirlemek açısından yapılan analiz sonucunda, Y kuşağı, X kuşağına göre farklı, Z kuşağı da X kuşağına göre farklı düşünmektedir. Alfa kuşağının Y kuşağına göre farklı, Alfa kuşağının da Z kuşağına göre farklı düşündüğü ortaya çıkmıştır.

Tablo 20: X, Y, Z ve Alpha Kuşağı Katılımcılarının, Muhasebe Mesleğine, Yaptığı İşin Niteliğine Bakış Açısının Anavo Test Sonuçları.

	Varyans Kaynağı	N	X	SS	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Kuşaklar H2	X	177	3,2508	0,85034	1025,353	7,403	8,644	0,00
	Y	300	3,3100	0,78107				
	Z	563	3,2110	0,82260				
	Alfa	274	2,9584	1,07500				
	Toplam	1314	12,7303	3,52901				

Tablo 20’da X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının, muhasebe mesleğine, yaptığı işin niteliğine bakış açısının farklı olup olmadığının araştırmada uygulanan One Way Anova test sonuçları yer almıştır. Muhasebe mesleğine, yaptığı işin niteliğine bakış açısı ile kuşaklar açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=12,7303$; $p<0,005$). H2 hipotezinin kabul edilmiştir.

Tablo 21: X, Y, Z ve Alpha Kuşakı Katılımcılarının, Muhasebe Mesleğine, Yaptığı İşin Niteliğine Bakış Açısının Post Hoc (Turkey) Test Sonuçları.

Varyans kaynağı		Ortalama fark	P
X kuşak	Y kuşak	-0,05915	0,892
	Z kuşak	0,03984	0,952
	Alfa kuşak	0,29245 [*]	0,003
Y kuşak	X kuşak	0,05915	0,892
	Z kuşak	0,09899	0,390
	Alfa kuşak	0,35161 [*]	0,000
Z kuşak	X kuşak	-0,03984	0,952
	Y kuşak	-0,09899	0,390
	Alfa kuşak	0,25262 [*]	0,001
Alfa kuşak	X kuşak	-0,29245 [*]	0,003
	Y kuşak	-0,35161 [*]	0,000
	Z kuşak	-0,25262 [*]	0,001

Tablo 21’de X, Y, Z ve Alpha kuşakı katılımcılarının, muhasebe mesleğine, yaptığı işin niteliğine bakış açısının Post Hoc (Turkey) testiyle araştırılmıştır. Muhasebe mesleğine, yapılan işin niteliği açısından kuşaklarda farklılık gösterdiğini belirlemek için yapılan analiz sonucuna göre Alfa kuşakı, X kuşakına göre farklı, Alfa kuşakı da Y kuşakına göre farklı düşünmektedir. Alfa kuşakının da Z kuşakına göre farklı düşündüğü ortaya çıkmıştır. Bu durumda Alfa kuşakı, diğer kuşaklara göre muhasebe mesleğine, yaptığı işin nitelik açısından farklı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 22: X, Y, Z ve Alpha Kuşığı Katılımcılarının, Muhasebe Meslek Mensuplarının Yaptığı İş Niteliği Açısından Toplum Bakış Açısının Anavo Test Sonuçları.

	Varyans Kaynağı	N	X	SS	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Kuşaklar H3	X	177	3,4395	0,84182	860,098	5,254	7,134	0,00
	Y	300	3,3033	0,67452				
	Z	563	3,2671	0,67352				
	Alfa	274	3,0942	1,10040				
	Toplam	1314	13,1042	3,29026				

Tablo 22’de X, Y, Z ve Alpha kuşığı katılımcılarının, muhasebe meslek mensuplarının yaptığı iş niteliği açısından toplum bakış açısının farklı olup olmadığının araştırmada uygulanan One Way Anova test sonuçları yer almıştır. Muhasebe meslek mensuplarının yaptığı iş niteliği açısından toplum bakış açısı ile kuşaklar açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=13,1042$; $p<0,005$). H3 hipotezimin kabul edilmiştir.

Tablo 23: X, Y, Z ve Alpha Kuşakı Katılımcılarının, Muhasebe Meslek Mensuplarının Yaptığı İş Niteliği Açısından Toplum Bakış Açısının Post Hoc (Turkey) Test Sonuçları.

Varyans kaynağı		Ortalama fark	P
X kuşak	Y kuşak	0,13621	0,279
	Z kuşak	0,17241	0,062
	Alfa kuşak	0,34539*	0,000
Y kuşak	X kuşak	-0,13621	0,279
	Z kuşak	0,03619	0,922
	Alfa kuşak	0,20917*	0,010
Z kuşak	X kuşak	-0,17241	0,062
	Y kuşak	-0,03619	0,922
	Alfa kuşak	0,17298*	0,019
Alfa kuşak	X kuşak	-0,34539*	0,000
	Y kuşak	-0,20917*	0,010
	Z kuşak	-0,17298*	0,019

Tablo 23'te X, Y, Z ve Alpha kuşakı katılımcılarının, muhasebe meslek mensuplarının yaptığı iş niteliği açısından toplum bakış açısının Post Hoc (Turkey) testiyle araştırılmıştır. Muhasebe meslek mensuplarının yaptığı iş niteliği açısından toplum bakışının farklılık gösterdiğini belirlemek açısından yapılan analiz sonuçlarına göre Alfa kuşakı, X kuşağına göre farklı, Alfa kuşakı da Y kuşağına göre farklı düşünülmektedir. Alfa kuşakı, Z kuşağına göre farklı düşündüğü ortaya çıkmıştır. Bu durumda Alfa kuşakı, diğer kuşaklara göre muhasebe mesleğine, yaptığı işin nitelik açısından farklı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 24: X, Y, Z ve Alpha Kuşağı Katılımcılarının, Ülkedeki Muhasebe Mesleğinin İş Niteliği Açısından Bakış Açısının Anavo Test Sonuçları.

	Varyans Kaynağı	N	X	SS	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Kuşaklar H4	X	177	3,5661	0,91613	918,311	7,824	10,427	0,00
	Y	300	3,5373	0,67309				
	Z	563	3,5336	0,72184				
	Alfa	274	3,2270	1,08415				
	Toplam	1314	13,864	3,39522				

Tablo 24'te X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının, ülkedeki muhasebe mesleğinin iş niteliği açısından bakış açısının farklı olup olmadığının araştırmada uygulanan One Way Anova test sonuçları yer almıştır. Türkiye'deki muhasebe mesleğinin iş niteliği açısından bakışı ile kuşaklar açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=13,864$; $p<0,005$). H4 hipotezinin kabul edilmiştir.

Tablo 25: X, Y, Z ve Alpha Kuşağı Katılımcılarının, Ülkedeki Muhasebe Mesleğinin İş Niteliği Açısından Bakış Açısının Post Hoc (Turkey) Test Sonuçları.

Varyans kaynağı		Ortalama fark	P
X kuşak	Y kuşak	0,02877	0,983
	Z kuşak	0,03253	0,968
	Alfa kuşak	0,33909*	0,000
Y kuşak	X	-0,02877	0,983
	Z kuşak	0,00376	1,000
	Alfa kuşak	0,31033*	0,000
Z kuşak	X kuşak	-0,03253	0,968
	Y kuşak	-0,00376	1,000
	Alfa kuşak	0,30656*	0,000
Alfa kuşak	X kuşak	-0,33909*	0,000
	Y kuşak	-0,31033*	0,000
	Z kuşak	-0,30656*	0,000

Tablo 25'te X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının, ülkedeki muhasebe mesleğinin iş niteliği açısından bakış açısının Post Hoc (Turkey) testiyle araştırılmıştır. Türkiye'deki muhasebe mesleğinin iş niteliği açısından bakışı ile kuşaklar açısından farklılık gösterdiğini belirlemek açısından yapılan analiz sonuçlarına göre Alfa kuşağı, X kuşağına göre farklı, Alfa kuşağı da Y kuşağına göre farklı düşünmektedir. Alfa kuşağı, Z kuşağına göre farklı düşündüğü ortaya çıkmıştır. Bu durumda alfa kuşağı, diğer kuşaklara göre muhasebe mesleğine, yaptığı işin nitelik açısından farklı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 26: X, Y, Z ve Alpha Kuşağı Katılımcılarının Muhasebecilerin Mesleki Yeterlilik Bakış Açısının Anavo Test Sonuçları.

	Varyans Kaynağı	N	X	SS	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Kuşaklar H5	X	177	3,6124	0,94368	1009,682	9,429	11,558	0,00
	Y	300	3,5533	0,71559				
	Z	563	3,5421	0,81489				
	Alfa	274	3,2153	1,04936				
	Toplam	1314	13,9232	3,52351				

Tablo 26'de X, Y, Z ve Alpha kuşağı katılımcılarının muhasebecilerin mesleki yeterlilik bakış açısının farklı olup olmadığının araştırmada uygulanan One Way Anova test sonuçları yer almıştır. Muhasebecilerin mesleki yeterlilik bakış açısı ile kuşaklar açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=13,9232$; $p<0,005$). H5 hipotezimin kabul edilmiştir.

Tablo 27: X, Y, Z ve Alpha Kuşığı Katılımcılarının Muhasebecilerin Mesleki Yeterlilik Bakış Açısının Post Hoc (Turkey) Test Sonuçları.

Varyans kaynağı		Ortalama fark	P
X kuşak	Y kuşak	0,05910	0,889
	Z kuşak	0,07033	0,782
	Alfa kuşak	0,39710*	0,000
Y kuşak	X kuşak	-0,05910	0,889
	Z kuşak	0,01124	0,998
	Alfa kuşak	0,33800*	0,000
Z kuşak	X kuşak	-0,07033	0,782
	Y kuşak	-0,01124	0,998
	Alfa kuşak	0,32677*	0,000
Alfa kuşak	X kuşak	-0,39710*	0,000
	Y kuşak	-0,33800*	0,000
	Z kuşak	-0,32677*	0,000

Tablo 27’de X, Y, Z ve Alpha kuşığı katılımcılarının muhasebecilerin mesleki yeterlilik bakış açısının Post Hoc (Turkey) testiyle araştırılmıştır. Muhasebecilerin mesleki yeterlilik bakış açısı ile kuşaklar açısından farklılık gösterdiğini belirlemek açısından yapılan analiz sonuçlarına göre Alfa kuşığı, X kuşağına göre farklı, alfa kuşığı da Y kuşağına göre farklı düşünmektedir. Alfa kuşığı, Z kuşağına göre farklı düşündüğü tespit edilmiştir. Bu durumda alfa kuşağının, diğer kuşaklara göre muhasebe mesleğine, yaptığı işin nitelik açısından farklı olduğu ortaya çıkmıştır.

SONUÇ

Bu çalışmada, X, Y, Z ve Alfa kuşaklarının muhasebe meslek mensuplarına yönelik bakış açıları detaylı olarak incelenmiştir. Araştırma, Burdur il, ilçe ve köylerinde yaşayan 4.837 anket Google forms üzerinden, 475 adet anket ise yüz yüze yapılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma verilerine dâhil edilen 1.314 katılımcıyla veriler elde edilmiştir.

X kuşağının, para kazanma odaklı çalıştıkları huzur, güvensizlik ve iş yükü gibi konular onlar için ikinci planda kalırken, en önemli olan şey alacakları para olduğu, prestijli bir statü elde etmeyi ve varlıklarını para ve yoğun sosyal etkileşimle ifade etmeye çalıştıkları gibi bazı özelliklerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Y kuşağının, teknolojiye olan ilgileri ve kontrol etme istekleri yüksek olduğu, otoriteden rahatsızlık duydukları, bireysel hareket etmeyi tercih ettikleri, girişimci ruha sahip oldukları, risk alma cesareti gösteren, yüksek özgüvenli, sürekli öğrenme ve gelişim isteği olan, eğlenceli takım çalışmasını benimseyen, süreçlere odaklı oldukları, hızlı ve sürekli bilgi akışını gerektiren, sabırsız ve meşgul olma eğiliminde olan kişiler olduğu, işverenlerinden yüksek beklentilere sahip bireyler oldukları gibi bazı özelliklerin olduğu sonucuna varılmıştır.

Z kuşağının, genellikle teknoloji nesli olarak bilindikleri, çünkü motor becerileri ve koordinasyon yeteneklerinin yüksek olduğu, rahat ve özgür bir yaşam tarzını benimsedikleri, genellikle otoriteye meydan okuma eğiliminde oldukları, esnek bir iş ortamı arzuladıkları, onlar için iş tanımı ve maaştan daha fazlasını düşünmenin önemli olduğu gibi bazı özelliklerinin olduğu ve onlar için sanal çalışma ortamlarının yaygınlaşması ve yeni iş fırsatlarının doğmasına yol açabileceği ortaya çıkmıştır.

Alfa kuşağının, hareketli bir kişiliğe sahip olduğu, özel hayatlarını kamuya açabilecekleri, kurallara karşı özgür bir tutum sergiledikleri, sağlıklı beslenmeye önem verdikleri, dinlerine fazla düşkün olmadıkları, teknolojiye büyük bir ilgi duydukları, kendi kendilerine yetebilen, iletişim araçlarını çok iyi kullanabilen kişiler oldukları, internet alışverişini tercih ettikleri, aynı anda birden fazla iş yapmak yerine tek bir iş üzerinde yoğunlaştıkları, bilgiye kolay erişimleri sayesinde daha girişimci kişiler oldukları gibi özelliklerinin olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada Kayıp kuşak, Sessiz kuşak ve Baby Boomers kuşaklarına ulaşamadığımız için onlara anket uygulaması yapılamamış ve analiz kısımlarında bu kuşaklara yer verilmemiştir.

Araştırmada H1, H2, H3, H4 ve H5 hipotezleri anlamlı çıkmıştır. Bu durumun tüm kuşaklarda muhasebeye olan farklılıklarını göstermektedir. Güvenilirlik analizi sonuçlarına göre Cronbach's Alpha değeri olarak 0,904 ile yüksek derecede güvenilir olduğu tespit edilmiştir. Analiz dâhilinde, anket verilerinin güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Normallik testlerinde +1,50 ve -1,50 aralığında sonuçlar elde edilerek, basıklık ve çarpıklık sonuçlarının normal dağıldığı ortaya çıkmıştır.

Çalışmada erkek katılımcıların kadın katılımcılardan daha fazla olduğu tespit edilmiştir. En az ankete katılan kişilerin X kuşağında olduğu ve en fazla ankete katılan kişilerin ise Z kuşağında olduğu görülmektedir. Ankette ilkökul eğitimi alan kişilerin az olduğu, lisans mezunu olan kişilerin daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Meslek dağılımında ise çiftçilerin sayısının az, memur sayısının en fazla olduğu bilinmektedir. Medeni durumlarına bakıldığında ise evli olanların sayısı bekârların sayısından daha fazla olduğu tespit edilmiştir. En fazla kişiye şehir merkezinde ulaşılmıştır. Gelir düzeylerinde, asgari gelirin en fazla olduğu ve ailede muhasebe meslek mensubu var mı sorusuna %74,4'ünün hayır cevabı verdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Muhasebe mesleğinin yetki ve sorumlulukları açısından farklı kuşaklar arasında anlamlı algı farklılıkları olduğu ortaya çıkmıştır ($F=13,0066$; $p<0,005$). One Way Anova sonuçlarına göre, Y kuşağı ile X kuşağı arasında, Z kuşağı ile X kuşağı arasında, Alfa kuşağı ile Y kuşağı arasında ve Alfa kuşağı ile Z kuşağı arasında muhasebe yetki ve sorumluluklarına dair farklı düşünceler bulunmaktadır. Ayrıca, muhasebe mesleğine dair işin niteliği açısından da kuşaklar arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir ($F=12,7303$; $p<0,005$). One Way Anova sonuçlarına göre, Alfa kuşağı ile X kuşağı arasında, Alfa kuşağı ile Y kuşağı arasında ve Alfa kuşağı ile Z kuşağı arasında işin niteliği konusunda farklı algılar bulunduğu ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, Alfa kuşağının diğer kuşaklardan muhasebe mesleği ve iş niteliği açısından farklı şekilde değerlendirdiğini göstermektedir. Anova analizinde Tukey yöntemiyle yapılan testler, hipotezlerin çoğunda Alfa kuşağının diğer kuşaklardan farklı algılar sergilediğini tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda Burdur ilinde yaşayan X, Y, Z ve Alfa kuşaklarından özellikle Alfa kuşağının diğer kuşaklardan farklı algıladığı belirgin bir özellik olarak ortaya konulmuştur.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, O., Batur, H., & Ekşili, N. (2014). Kuşakların Değişen Yüzü ve Y Kuşağı ile Ortaya Çıkan Yeni Çalışma Tarzı: Mobil Yakalılar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 165-182.
- Akbaş, H. E., Bozkurt, S., Demirhan, A., & Yazıcı, K. (2019). Y Kuşağı Perspektifinden Muhasebe Mesleği: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma. *Journal Of Management and Economics Research*, 17(1), 428-440.
- Akbaş, H., & Çalışkan, A. (2009). Muhasebe Mesleğinde Etik Algısı ve Etik Dışı Davranışlarla İlişkisi: İşletme Bölümü Öğrencileri Üzerine Bir İnceleme. *Öneri Dergisi*, 8(32), 175-184.
- Akdoğan, H., & Süklüm, N. (2019). Muhasebe Meslek Mensuplarının Yaratıcı Muhasebe Algı Düzeylerinin Tespiti: Çorum İli Uygulaması. *Uluslararası Ekonomi İşletme Ve Politika Dergisi*, 3(2), 219-238.
- Akın, O., & Özdaşlı, K. (2014). Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Faaliyetlerinde Uymaları Gereken Etik İlkelere Uyuma Düzeyine Yönelik Meslek Mensupları ile Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Algıları. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*(63), 59-74.
- Akın, Ö. (2001). *Toplam Kalite Yönetimi ve İnsan*. Bursa: Ezgi Yayınevi.
- Akpınar, S., & Yıldız, Ş. (2018). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Algılarına Yönelik Metaforlar. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 77, 91-114.
- Aksoylu, S., Boztosun, D., Baraz, E. H., & Altınışik, F. (2018). Muhasebe ve Finans Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Mesleğine Bakış Açıları. *Business And Organization Research*, 648-659.
- Apalı, A., Ertürk, Ş., & Acun, Ö. (2019). Muhasebe Eğitimi Alan ve Almayan Öğrencilerin Muhasebe Mesleği ve Muhasebe Meslek Mensuplarına Karşı Bakış Açılarının Karşılaştırmalı İncelenmesi: SDÜ Örneği. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 15(3), 387-399.

- Arslan, A., & Staub, S. (2015). Kuşak Teorisi ve İç Girişimcilik Üzerine Bir Araştırma. *Kafkas Üniversitesi. Fakülte of Economics and Administrative Sciences. Journal*, 6(11), 1.
- Ayhün Erden, S. (2013). Kuşaklar Arasındaki Farklılıklar ve Örgütsel Yansımaları. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 93-112.
- Bayramov, S., Geylan, A., & Benligiray, S. (2021). X, Y Ve Z Kuşak Çalışanlarının Esnek Çalışmaya Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması. *Anadolu Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 122-139.
- Bilen, A., & Seyitoğulları, O. (2016). İş Örgütlerinde Çevre Muhasebesi Algısına Yönelik Bir Araştırma: Diyarbakır İli Örneği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(7), 1743-1756.
- Bozkurt, İ., Öksüz, S., & Karakuş, R. (2013). Muhasebe Eğitiminin Niteliği ve Bu Eğitimin Muhasebecilik Mesleği İle İlgili Algılara Etkisi: Çankırı Meslek Yüksekokulu Örneği. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 60-76.
- Brown, D. (2003). Ways Dietitians Of Different Generations Can Work Together. *Journal Of The Academy Of Nutrition And Dietetics*, 103(11), 1461.
- Calwell, M., Weishar, J., & William, G. (1996). The Effect Of Cooperative Learning On Student Perceptions Of Accounting İn The Principles Courses. *Journal Of Accounting Education*, 14(1), 17-36.
- Ceylan, P., & Terzi, S. (2016). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Meslek Etiği Algılamalarının İncelenmesi: Çankırı Karatekin Üniversitesi Örneği. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(3), 312-327.
- Crampton, S. M., & Hodge, J. W. (2009). Generation Y: uncharted territory. *Journal of Business & Economics Research*, 7(4).
- Çakır, N., Canbaz, S., & Gümüş, S. (2014). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimindeki Algı ve Beklentilerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma”, Uzunköprü MYO Örneği. *Uluslararası Hakemli Pazarlama Ve Pazar Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 78-94.

- Çalık, M., Demirci, B., & Bozdoğan, T. (2021). Endüstri Mühendisliği Öğrencilerinin Maliyet Muhasebesi Dersine ve Dersi Veren Öğretim Üyesine Yönelik Algıları. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 183-200.
- Çoşkun, S., Kır, A., & Çoşkun, S. (2017). İş Dünyasının Muhasebe Eğitiminden Beklentilerinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 13(13), 330-341.
- Daştan, A. (2009). Karadeniz Teknik Üniversitesi İİ BF Ölçeğinde Akademik Görünüm ve Muhasebe Eğitiminin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*(42), 144-156.
- Demirel, Z. H. (2021). Çalışma hayatında geleceğin insan kaynağı: Alfa kuşağı. *OPUS International Journal of Society Researches*, C.18(Yönetim ve Organizasyon Özel Sayısı), 1796-1827.
- Demirkaya, H., Akdemir, A., Karaman, E., & Atan, Ö. (2015). Kuşakların Yönetim Politikası Beklentilerinin Araştırılması. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 186-204.
- Dereli, E. (2014). The Effect Of The Values Education Programme On 5.5-6 Year Old Children's Social Development: Social Skills, Psycho-Social Development and Social Problem Solving Skills. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 114(1), 262-268.
- Durmuş, M. A., & Ay, M. (2022). Üniversite Öğrencilerinin Muhasebe Ders Algılarının Vergi Bilinç Düzeyleri İle İlişkisi”, Aksaray Üniversitesi'nde Bir Araştırma. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 24(42), 325-342.
- Egnatoff, W., & Tapscott, D. (1999). Growing Up Digital: The Rise Of The Net Generation. *New York: Mcgraw-Hill*, 4, 203-205.
- Erduru, İ., Deran, A., & Çelik, S. (2017). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Mesleğine Bakış Açılarının İncelenmesi”, Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği. *İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi*, 5(2), 34-48.

- Espinosa-Pike, M., Aldazabal, E., & Barrainkua, I. (2021). Undergraduate Business Students 'Perception Of Auditing", Impact Of Proximity and Knowledge On Auditors 'Stereotype. *Managerial Auditing Journal*, 36(5), 699-723.
- Fidan, C., & Ağırbaş, İ. (2020). Muş Alparslan Üniversitesi Öğrencilerinin Genel Muhasebe Algılarına Yönelik Metaforlar. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*(87), 15-32.
- Fidan, M. E., & Cinit, H. (2014). Muhasebe Meslek Mensuplarının Eğitim Düzeyleri İle Muhasebe Standartlarına Yönelik Algıları Arasındaki ilişki Üzerine Bir Araştırma", Marmara Bölgesi Örneği. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2014(1), 72-85.
- Fidan, M. E., & Subaşı, Ş. (2014). Muhasebe Meslek Mensubu Adaylarının Etik Algıları: İstanbul İli Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*(64), 111-130.
- Fidan, M. E., & Subaşı, Ş. (2014). Muhasebe Meslek Mensubu Adaylarının Etik Algıları: İstanbul İli Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*(64), 111-130.
- Fisher, R., & Murphy, V. (1995). A Pariah Profession? Some Student Perceptions Of Accounting and Accountancy. *Studies In Higher Education*, 20(1), 45-58.
- Gönen, E. (2011). Geleceğin İş Dünyası Nasıl Olacak? *Platin Aylık Ekonomi Dergisi*(13).
- Gündüz, Ş., & Pekçetaş, T. (2018). Kuşaklar ve Örgütsel Sessizlik/Seslilik. *İşletme Bilimi Dergisi*, 6(1), 89-115.
- Halim, H. A. (2021). Perceptions Of Game-Based Learning Of Accounting Among Gen Z Undergraduates. *Turkish Journal Of Computer and Mathematics Education (Turcomat)*, 12(3), 727-733.
- Hammami, H., & Hossain, M. (2010). Perceptions Of The Accountant Held By Business Students And Business Professionals In An Emerging Country: The Case Of Qatar. Education, Business And Society. *Contemporary Middle Eastern Issues*, 3(1), 48-62.
- Hashim, H. M., Embong, A. M., & Shaari, Z. H. (2012). Perceptions on accounting career: A study among the secondary school students in a regional Kelantan

state. *International Journal of Educational and Pedagogical Sciences*, 6(12), 3725-3728.

Hatane, S. E., Willianto, K. A., Junaidi, C. P., & Jessica, C. (2019). The dimensions of accounting profession in the view of high school students as the generation z. *Journal of Education and Learning (EduLearn)*, 13(4), 550-558.

Hunt, S., Falgiani, A., & Intrieri, R. (2004). The Nature and Origins Of Students' Perceptions Of Accountants. *Journal Of Education For Business*, 79(3), 142-148.

İpek, S., Öksüz, M., & Yücesan, M. (2017). Muhasebe Mesleğinin Öğrenciler Tarafından Algılanması: Ayvacık Meslek Yüksekokulu Örneği. *Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*(3), 88-95.

Jordan, E. E., Kaplan, S. E., & Samuels, J. A. (2023). Accounting Or Finance? The Role Of Differential Career Beliefs On Undergraduate Students 'Choices Of Major. *Issues In Accounting Education*, 38(3), 1-19.

Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri* (Cilt 9). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Kandemir, T., Kardel, Z., & Baykut, E. (2016). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakış Açıları: Afyon Kocatepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulları Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 133-151.

Keleş, H. (2011). Y Kuşağı Çalışanlarının Motivasyon Profillerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 129-139.

Khalid, F. M., Sarani, N. S., Hisam, N. N., Zulkffli, H. S., & Jamalludin, F. A. (2016). Students 'Perception Of The Accounting Profession. *In International Symposium & Exhibition on Business and Accounting*, 1-7.

Koçyiğit, S. Ç., & Tarsuslu, S. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Yeşil Muhasebe Konusundaki Algıları ve Farkındalıkları: Bir Üniversite Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 23(1), 326-340.

- Koçyiğit, S. Ç., Uzuner, M., Salgın, E., & Yüksek, M. (2017). Öğrencilerin Muhasebe Meslek Etiği Algısı: Gazi Üniversitesi'nde Bir Uygulama. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(2), 158-177.
- Kurnaz, N., & Gümüş, Y. (2010). Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Mesleği ile İlgili Etik Dışı Davranışlara İlişkin Algı Analizi: Dumlupınar Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*(46), 157-174.
- Malthus, S., & Fowler, C. (2009). Perceptions Of Accounting: A Qualitative New Zealand Study. *Pacific Accounting Review*, 21(1), 26-47.
- Nagy, A., & Kölcsey, A. (2017). Generation Alpha: Marketing Or Science? *Acta Technologica Dubnicae*, 7(1), 107-115.
- Onat, O. K., & Akın, O. (2016). Y Kuşağı Ve Muhasebe Eğitimi-Durum Tespiti ve Öneriler; Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde Bir Araştırma. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 144-161.
- Özer, C., & Esmeray, A. (2021). Muhasebe Meslek Mensuplarının Adli Muhasebeciliğe İlişkin Farkındalık ve Algı Düzeyleri Farklılıkları. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 13(4), 3712-3727.
- Patalano, C. (2008). A Study Of The Relationship Between Generational Group Identification And Organizational Commitment: Generation X Vs. Generation Y. *Nova Southeastern University*.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. . *From On the Horizon*. MCB University Press, 9(5), 1-6.
- Ramadlani, A., & Wibisono, M. (2017). Visual Literacy And Character Education For Alpha Generation. *Isolec Proceedings*, 1-7.
- Reeves, T., & Oh, E. (2008). Generational Differences. *Handbook Of Research On Educational Communications And Technology*, 295-303.
- Reschiwati, M. Y. (2022). Generation Z Accounting Students: What Affects Their Perceptions About Career Choices As Public Accountants? *Central European Management Journal*, 30(3), 81-99.

- Rodiah, S., Ardianni, I., & Herlina, A. (2019). Pengaruh Pengendalian Internal, Ketaatan Aturan Akuntansi, Moralitas Manajemen Dan Budaya Organisasi Terhadap Kecurangan Akuntansi. *Jurnal Akuntansi Dan Ekonomika*, 9(1), 99-109.
- Seçkin Büyük, S. (2005). Biz Kuşağı Geliyor. *Capital Aylık İş ve Ekonomi Dergisi*, 13(10).
- Serçemeli, M., & Kurnaz, E. (2015). Y Kuşağı Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakışı: Atatürk Üniversitesi İİBF’de Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(1), 261-276.
- Sever İşçimen, D. (2012). Y Kuşağı Çalışanların İş Yaşamından Beklentilerinin Karşılama Düzeyi ile Kurumsal Bağlılık Arasındaki İlişki ve Bir Örnek Uygulama. *Yayımlanmamış Doktora Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Sivrikaya, S. Ö. (2019). Investigation Of Alpha Generation’s Perceptions Against Chemical Science: Qualitative Research. *Route Educational and Social Science Journal Volume*, 6(8).
- Sönmez, Y., & Altınışik, F. (2021). Muhasebe ve Finans Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Mesleğine Bakış Açılarının ve Mesleğe Yönelme Eğilimlerinin İncelenmesi: Kastamonu Üniversitesi Örneği. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(3), 683-706.
- Sukamulja, S., Meilita, A. Y., & Senoputri, D. (2019). Regret Aversion Bias, Mental Accounting, Overconfidence, and Risk Perception In Investment Decision Making On Generation Y Workers In Yogyakarta. *International Journal Of Economics and Management Studies*, 6(7), 102-110.
- Şenbir, H. (2004). *Z son insan mı?* İstanbul: Okuyan Us Yayınları.
- Şenol, H. (2015). Muhasebe Mesleğinin Toplum Tarafından Algılanması Üzerine Bir Alan Araştırması-A Field Study On The Perception Of Accounting Profession By Society. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 102-120.

- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics*. Boston: Pearson.
- Temelli, F. (2020). Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Programı Öğrencilerinin Muhasebe Meslek Etiği Algısı”, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi’nde Bir Araştırma. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 13(3), 637-665.
- Temelli, F., & Güneş, R. (2022). Muhasebe Alanında Lisansüstü Eğitim Veren Öğretim Üyelerinin Öğrenci İntihallerine İlişkin Algı ve Tutumları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi 25 (Özel Sayı)*, 25, 459-474.
- Tepeli, Y., & Kayıhan, B. (2015). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Mesleğine Bakış Açılarının Değerlendirilmesi: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği. *Journal Of Management And Economics Research*, 13(3), 138-156.
- TÜBİTAK Bilim Genç. (2024, 05 12). <https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/> adresinden alınmıştır
- Türk Dil Kurumu. (2024, 03 20). <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alınmıştır
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2024, 02 17). <https://www.tuik.gov.tr/> adresinden alınmıştır
- Uslu Divanoğlu, S. (2017). Kuşak Farklılıklarının Politik Pazarlama ve Siyasal İletişim Açısından Değerlendirilmesi. *Electronic Turkish Studies*, 12(31).
- Usoff, C., & Feldmann, D. (1998). Accounting Students' Perceptions Of İmportant Skills For Career Success. *Journal Of Education For Business*, 73(4), 215-220.
- Uyar, S., Kahveci, A., & Yetkin, M. (2015). Öğrencilerin Muhasebe Meslek Etiği Algısı: Altso Meslek Yüksekokulu Örneği. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(1), 237-247.
- Weil, S., Oyelere, P., Yeoh, J., & Firer, C. (2001). A Study Of Students' Perceptions Of The Usefulness Of Case Studies For The Development Of Finance and Accounting-Related Skills and Knowledge. *Accounting Education*, 10(2), 123-146.

- Wells, P. (2015). New Zealand High School Students 'Perception Of Accounting: How and Why Those Perceptions Were Formed. *Accounting Education*, 24(6), 461-479.
- Welter, F. (2004). The Environment For Female Entrepreneurship İn Germany. *Journal Of Small Business And Enterprise Development*, 11(2), 212-221.
- Wessels, P., & Steebkamp, L. (2009). An investigation into students 'perceptions of accountants. *Meditari Accountancy Research*, 17(1), 117-132.
- Williams, K., & Page, R. (2011). Marketing To The Generations. *Journal Of Behavioral Studies İn Business*, 3(1), 37-53.
- Yardımcıoğlu, M., & Ada, Ş. (2015). Business Students'career Interest İn Accounting Profession: An Exploratory Study İn Turkey. *Journal of Social Sciences Research*, 8(3), 1620-1627.
- Yelgen, E., & Uyar, S. (2018). Muhasebe Eğitimi ve Y Kuşağı. *Journal of Accounting and Taxation Studies*, 148-168.
- Yıldız, Ş., & Akyel, N. (2018). Yeni Muhasebe Uzmanlık Alanlarının Muhasebe Eğitimindeki Yeri ve Türkiye Örneği. . *Muhasebe Ve Finansman Dergisi*(79), 47-66.
- yılmaz, & şahin. (2017). jnj. *hjh*, 110-122.
- Yılmaz, E., Yıldırım, S., & Bahar, H. H. (2015). Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin Mesleki Etik Algısı: Samsun Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*(65), 27-42.
- Yılmaz, Z., & Şahin, Z. (2017). Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Yeşil Muhasebe Konusundaki Algıları ve Farkındalıkları. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 110-122.
- Yücenurşen, M., Duman, H., & Polat, Y. (2016). Muhasebe Eğitimi Alan Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Etik Davranışlarının Tespiti Üzerine Bir Araştırma:Ortaköy MYO Örneği. *III.Ulusal Meslek Yüksekokulları Sosyal ve Teknik Bilimler Kongresi*, (s. 28-30). Aydın.

Yüksekbilgili, Z. (2013). Türk Tipi Y Kuşığı. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(45), 342-353.

EKLER

Ek 1. Etik Kurul Onayı

ARAŞTIRMA PROJESİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi: 05.04.2023 Çarşamba

Toplantı No:2023/04

Karar No: GO 2023/189

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe ve Finansal Yönetim Anabilim dalı Muhasebe ve Finansman Yüksek lisans öğrencisi Gülşah ÜZEN' in Doç. Dr. Ali APAĞLI danışmanlığında yürüleceği *"Kuşaklar Arası Muhasebe Mesleğine Bakış Açısının Araştırılması: Burdur İli Örneği"* başlıklı proje önerisi araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş olup, çalışmanın fikri, hukuki ve telif hakları bakımından sorumluluğu araştırma ekibine ait olması koşulu ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

Ek 2. Anket Soruları

Bu çalışmadan elde edilen veriler tamamen bilimsel çerçevede değerlendirilerek asla katılımcıların isimleri veya düşünceleri bireysel olarak açıklanmayacaktır. Veriler toplu olarak bilimsel bir çalışmada kullanılacak olup, bilimsel çalışmamıza samimiyet ve içtenlikle katkı sağladığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Cinsiyetiniz?	☐ Kadın	☐ Erkek	
Doğum Tarihiniz Hangi Aralığa Girmektedir?	☐ 1946-1964 ☐ 1995-2015	☐ 1965-1977 ☐ 2015 ve sonrası	☐ 1978-1994
Eğitim Durumunuz?	☐ İlköğretim ☐ Lise ☐ Lisans	☐ Ortaöğretim ☐ Ön Lisans ☐ Lisansüstü	
Çalışma Durumunuz?	☐ Öğrenci ☐ Çiftçi ☐ Kamu sektör çalışanı ☐ İşsiz (Çalışmıyor)	☐ Esnaf ☐ Memur ☐ Özel sektör çalışanı	☐ İşçi ☐ Emekli
Medeni Durumunuz?	☐ Evli	☐ Bekar	
Yaşadığınız Yer?	☐ Şehir Merkezi	☐ İlçe Merkezi	☐ Köy/Kasaba
Aylık Geliriniz?	☐ 8506 TL ve altı ☐ 10.001 TL -15.000 TL ☐ 20.001 TL – 25.000 TL	☐ 8.506,80 TL – 10.000 TL ☐ 15.001 TL – 20.000 TL ☐ 25.001 TL ve Üzeri	
Ailede muhasebe meslek mensubu var mı?	☐ Evet	☐ Hayır	

Soru No		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler arasında fark yoktur. Hepsi aynı işi yapar, aynı yetki ve sorumluluğa sahiptir.					
2	Muhasebeciler, mükelleflerinin vergi beyanının doğruluğundan devlete karşı sorumludurlar					
3	Muhasebeciler, mükellefin işi ile ilgili bilgi ve belgelerini sır olarak saklamakla yükümlüdürler.					
4	Muhasebeciler, mükelleflerine muhasebe ve vergi konuları hakkında danışmanlık yapmakla sorumludurlar.					
5	Muhasebeciler, yeni kurulan ve hali hazırda devam eden işletmelerin muhasebe sistemlerini kurmakla yükümlüdürler.					
6	Muhasebecilik mesleği, toplumda iyi kazandıran bir meslektir.					
7	Muhasebeciler, toplumda saygınlığı olan kimselerdir.					
8	Muhasebecilik, toplumda çok tercih edilen bir meslektir.					
9	Muhasebecilik, toplumda çok iyi bilinen bir meslektir.					
10	Muhasebecilik mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim.					
11	Muhasebecilik, vergi mükellefini iş takibinden kurtaran bir meslektir.					
12	Muhasebecilik, vergi mükellefinin yaptığı işi kanunlara uygun yapmasını sağlayan bir meslektir.					
13	Muhasebeciler, vergi mükellefinin sadece muhasebe defterini tutarlar.					
14	En iyi muhasebeci, en az vergi çıkaran muhasebecidir.					
15	Muhasebecilik, özellikle 1989 yılında çıkarılan meslek yasasıyla birlikte daha da önem kazanmış toplum katmanlarında algılanma düzeyi yükselmiştir.					
16	Ülkemizde muhasebeciler muhasebe kayıtlarını müşterisinin talep ve direktifleri doğrultusunda düzenlerler					
17	Ülkemizde muhasebeciler muhasebe kayıtlarını mükelleflerinin kendisine verdiği bilgi ve belgeler doğrultusunda tutarlar					
18	Ülkemizde muhasebeciler mükelleflerini yasalara uygun belge ve bilgi vermeleri konularında yönlendirirler					

19	Ülkemizde muhasebeciler devletin vergi gelirlerinin toplanmasında önemli rol oynarlar					
20	Ülkemizde muhasebeciler, etrafına güven veren kimseler olarak görülürler.					
21	Ülkemizde muhasebeciler yeterli mesleki bilgiye sahiptirler					
22	Ülkemizde muhasebeciler iş takibinde yeterli beceriye sahiptirler					
23	Ülkemizde muhasebeciler meslekleri ile ilgili yasal ve idari yeni düzenlemeleri takip etmektedirler.					
24	Ülkemizde muhasebeciler mesleki faaliyetlerini teknik ve mesleki standartlara uygun olarak, özen ve gayret içinde yerine getirmektedirler.					
25	Ülkemizde muhasebeciler kanun ve mevzuattaki değişikliklere uymaktadırlar.					

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler :

Adı Soyadı : Gülşah ÜZEN

Eğitim Durumu :

Lisans Öğrenimi : Anadolu Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler
Fakültesi

Yüksek Lisans Öğrenimi : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Muhasebe ve Finansal Yönetim Anabilim
Dalı Muhasebe ve Finansman Yüksek Lisans
Programı

Yabancı Dil(ler) ve Düzeyi : İngilizce Başlangıç Düzeyi

İş Deneyimi :

Çalıştığı Kurumlar : Şenbirlik Ticaret

Satış Görevlisi 2007- Devam ediyor

Bilimsel Yayınlar ve Çalışmalar :

Apalı, A., ve Üzen, G. (2022).Muhasebe Meslek Mensuplarının Davranış Biçimleri İle
Gelir Düzeyi İlişkisinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma 8. Uluslararası Mardin
Artuklu Bilimsel Araştırma Kongresi, 58-69.

Apalı, A., ve Üzen, G. (2023). Üretim İşletmelerinin Kalite Maliyetleri Yaklaşımları
Üzerine Bir Araştırma 2.Uluslararası Ege Kongreleri, İzmir, 486-494.

Apalı, A., ve Üzen, G. (2024). Muhasebe Meslek Mensuplarının Sundukları Hizmet Kalitesinin Değerlendirilmesi: Burdur İli Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 29(1), 61-73.

